

MUSTAFA FETHİ KUTUPKARA

Osman Gazi

SALİH GÜLEN

OSMAN GAZİ

OSMAN GAZİ

Salih GÜLEN

OSMAN GAZİ
Mustu Fetih Kitapları

Copyright © Mustu Yayınları, 2009

*Bu eserin tüm yayın hakları Işık Yayıncılık Ticaret A.Ş'ne aittir.
Eserde yer alan metin ve resimlerin Işık Yayıncılık Ticaret A.Ş'nin önceden
yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt
sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.*

Editör
Erdoğan TÜCAN

Görsel Yönetmen
Engin ÇİFTÇİ

Akademik İnceleme
Muhittin KÜÇÜK, Dr. F. Muharrem YILDIZ

Resimleyen
Logistic ART Sanat Destek Evi

Sayfa Düzeni
Hasan AYDIN

Kapak
Erhan KARA

ISBN
975-6031-73-5

Yayın Numarası
280

Basım Yeri ve Yılı
Çağlayan Matbaası
Sarıncı Yolu Üzeri Nu: 7 Gaziemir / İZMİR
Tel: (0232) 252 20 96
Mayıs 2009

Genel Dağıtım
Gökkuşuğu Pazarlama ve Dağıtım
Merkez Mah. Söğüksu Cad. Nu: 31 Tek-Er İş Merkezi
Mahmutbey / İSTANBUL
Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Mustu Yayınları
Emniyet Mahallesi Huzur Sokak Nu: 5
34676 Üsküdar / İSTANBUL
Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20
www.mustu.com

İÇİNDEKİLER

Verilen Söz

1

Yakılan Oyuncak

6

Ok Talimleri

11

Kalkmasını
Bilmek

18

Başpehlivan 21

İhtiyaç Parası 27

Kur'ân'a Saygı 31

Aşiretin Başında 35

Bey Olmak 37

Bay Koca 41

Sabretmeyi Bilmek 47

Savaş 52

Ramazan 61

Tuzak 66

Köse Mihal 70

Kırk Sandık
Hediye 76

Düğünde 81

Koyunhisar
Savaşı 91

Orhan Bey 97

Veda 104

VERİLEN SÖZ

Sivrikaya'da güneşin doğuşunu seyreden küçük çocuğa annesi seslendi:

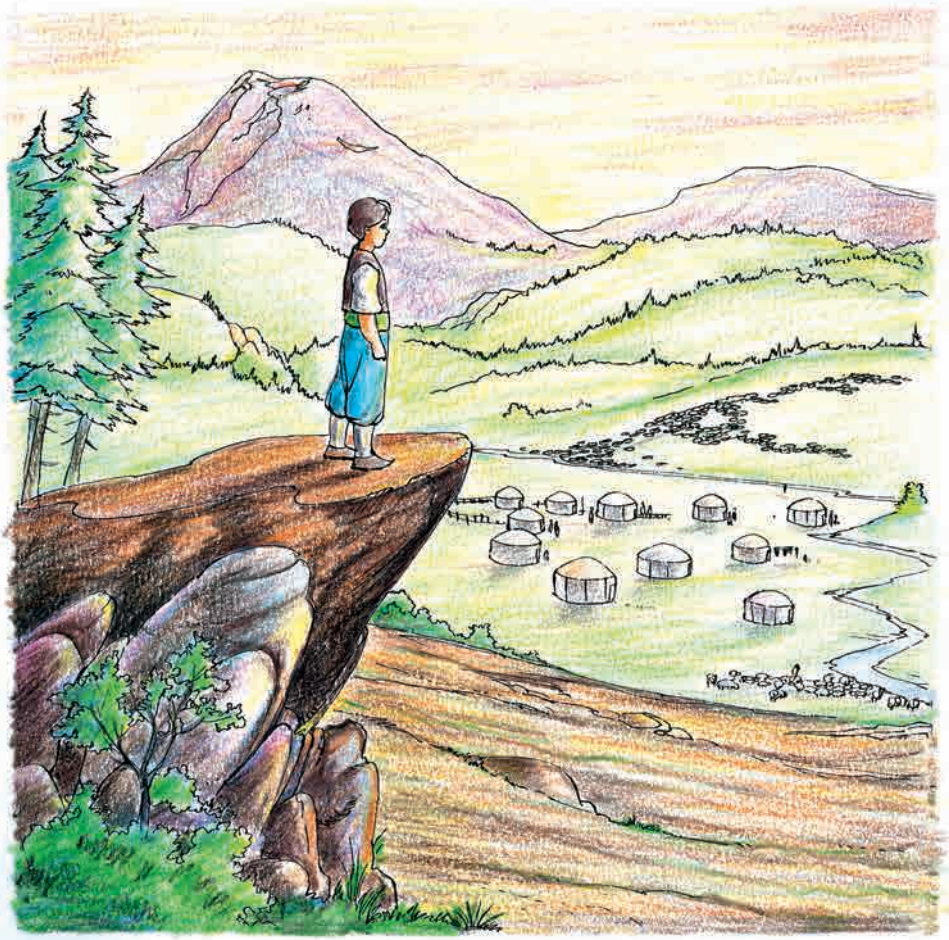
– Osmancık! Haydi, oğlum gel artık.

– Hemen geliyorum ana.

Osmancık, son bir kez daha kızaran ufka baktı. Ne kadar güzel bir yerdi Domanıç. Hele Sivrikaya'dan gün doğumuna bakmak.

Kayadan inerken tökezledi ve yere düştü. Eli yaralı hâlde çadıra döndü.

Kayı aşireti beyinin en küçük oğlu idi Osman. Babası Ertuğrul Gazi bütün çocukları gibi Osman'ı da çok severdi. Ağabeylerinden farklı, ele avuca sığmayan bir çocuktü o. Sabah namazının kılınmasıyla birlikte soluğu Sivrikaya'da alırdı. Orada uzun uzun güneşin doğuşunu seyrederdi. Ne kadar da uzaktı güneş.

Osman'ın bir hayali vardı: Güneşin doğduğu yerlere kadar gitmek. Gün gelir Sivrikaya'dan aşağıya bağırdı: "Ben Osmancık, büyük olunca güneşin doğduğu yerlere kadar gideceğim!"

Yüzünde, elinde, kolunda; yara bere eksik ol-

mazdı. Halime Ana kahvaltıdan sonra Osman'ın yaralarına merhem sürerken bir yandan da azarlıyordu onu.

– Oğlum yine yara bere içinde kalmışsın!

– Sivrikaya'dan inerken düştüm. Elim orada yaralandı.

– Peki kafandaki şiş?

– Şey ana, dün babamın kara atına binmek istedim.

– E, sonra ne oldu?

– Ne olacak kara at beni yere attı.

Halime Ana, sekiz yaşındaki çocuğuna tebesümle bakarak konuşmasını sürdürdü:

– Osmancık, sen kara ata binmek için daha çok küçüksün.

– Ama ben eşeklere değil, kara ata binmek istiyorum.

Halime Ana gülerek:

– Canım ne fark eder, eşekler de kara değil mi, deyince Osman yüzünü astı. Annesi oğlunun saçlarını okşayarak:

– Darılma Osman, şaka olsun diye söyledim. Gün gelir büyür kocaman adam olursun, o zaman atlara binersin. Şimdi olmaz. Tamam mı?

– Tamam ana, dedi ve Osman çadırdan çıktı.

Aradan kısa bir zaman geçti. Halime Ana günlük işlerin telâşsı içindeydi. Dışarıda bir gürültü oldu.

Bir erkek sesi "Hey Osmancık dikkat et!" diye

bağırırken yüksek sesle bir at kişnedi. Ardından da ağlayan bir çocuk sesi...

Halime Ana dışarı çıktı. Osmancık, bir kayaya oturmuş ağlıyordu. Yanında da kara at bekliyordu.

Halime Ana "Bu çocuk ne zaman akıllanacak?" diye söylendi. Yanına gitti. Elinden tutarak çadıra geri getirdi. Hiçbir şey söylemeden Osman'ın üstünü başını temizledi, kanayan yaralarını yeniden sardı. Osman, utancından bir şey söyleyemiyordu. İçinden kendi kendine söz verdi: "Bundan sonra büyüyünceye kadar ata binmeyeceğim."

Öğleye doğru Domaniç'te rüzgâr hafifliyordu. Ok atışları o yüzden öğle vakti yapılırdı. Osman, hayran hayran büyüklerin attığı okları seyretti. Çam dalından yapılmış, ucuna demir takılı oklar, hedefteki kuzu postunu delik deşik ediyordu. Okların çıkarttığı ıslık sesleri, yayların çatırdama sesleri Osman'ın çok hoşuna gidiyordu.

Abisi Gündüz Alp, Osman'a tahtadan bir kılıç yapmıştı. Gerçi kılıcı, hiçbir yere saplanmıyor, hiçbir şeyi kesmiyordu, ama Osman'ın en önemli silâhı idi bu kılıç. Tahta kılıcı önüne gelen çalıya sallayarak, "Savulun Bizanslılar! Hepinizin hakkından geleceğim! Hiçbiriniz Kayılara karşı gelemeyeceksiniz!" diye bağırırdı. Çalıları düşmanları gibi görüyor ve olanca gücü ile kılıcını sallıyordu. Akşama kadar kılıcıyla oynadı. Çadıra döndüğünde üstü başı toz toprak olmuştu.

Küçük abisi Sarubatu Savcı kardeşine takıldı.

- Hayırdır Osmancık, üstün başın perişan hâlde.
 - Bizanslılarla cenk ettim.
- Sarubatu Savcı gülümsedi:
- Anladım, yine çalı çırpıya kılıç sallamışsın.
- Yalnız annem görmeden git abdestini al ve üstünü başını toparla.
- Haklısın abi, annem çok kızar şimdi, diyerek dışarı çıktı, çadırın önündeki ibriklerden biri ile abdest aldı. Üstünü başını düzeltti.

YAKILAN OYUNCAK

Havalar soğumaya başlamıştı. Artık Domaniç'ten Söğüt'e geri dönme vakti gelmişti. Dönüş hazırlıkları yapılıyordu. Yaylada yapılan tereyağları, peynirler, arabalara yükleniyordu. Osman da babasının koyunlarını toparlamış, onların başında bekliyordu. Nihayet uzun bir kervan yola çıktı. En önde atlılar vardı. Arkadan da diğerleri geliyordu.

Söğüt'e iki günlük bir yoldan sonra ulaşılıyordu. Söğüt'ü çok özlemişti Osman. En çok da küçük eşek arabasını özlemişti. Eşek arabası, babasının Osman için yaptığı dört tekerlekli, tek kişilik, küçük bir araba idi. Eşek arabası denilmesine Osman kızardı. "Bu eşek arabası değil, at arabasıdır." derdi. Gerçi oyuncuğu, at bağlanmayacak kadar küçüktü. Önüne ancak kısa boylu yaşlı bir eşek bağlanabiliyordu. Ama yine de ona "eşek arabası" denmesi Osman'ın hoşuna gitmezdi.

Osman; arabasının, babasının atı gibi hızlı gitmesini isterdi. Oysa arabayı çeken eşek hep kendi

keyfine göre giderdi. Canı isterse gider, canı isterse dururdu. Çok da yavaştı. Osman, arabasını ancak taşlık yerlerde rahat sürebiliyordu, çünkü eşek bir yeşillik bulduğu vakit, yediği ot bitmeden yerinden kımıldamazdı. Ot bitince ileride başka otlar bulur. Orada dikilir, karnını iyice doyururdu. Karnı doyunca bu kez hiç yürümek istemez, ayakta uyuklardı. Osman da eşeğin bu huyunu bildiğinden taşlık yerlerde gezerdi. Ancak buralarda da araba sürekli sarsılırdı ve hızlı gitmezdi.

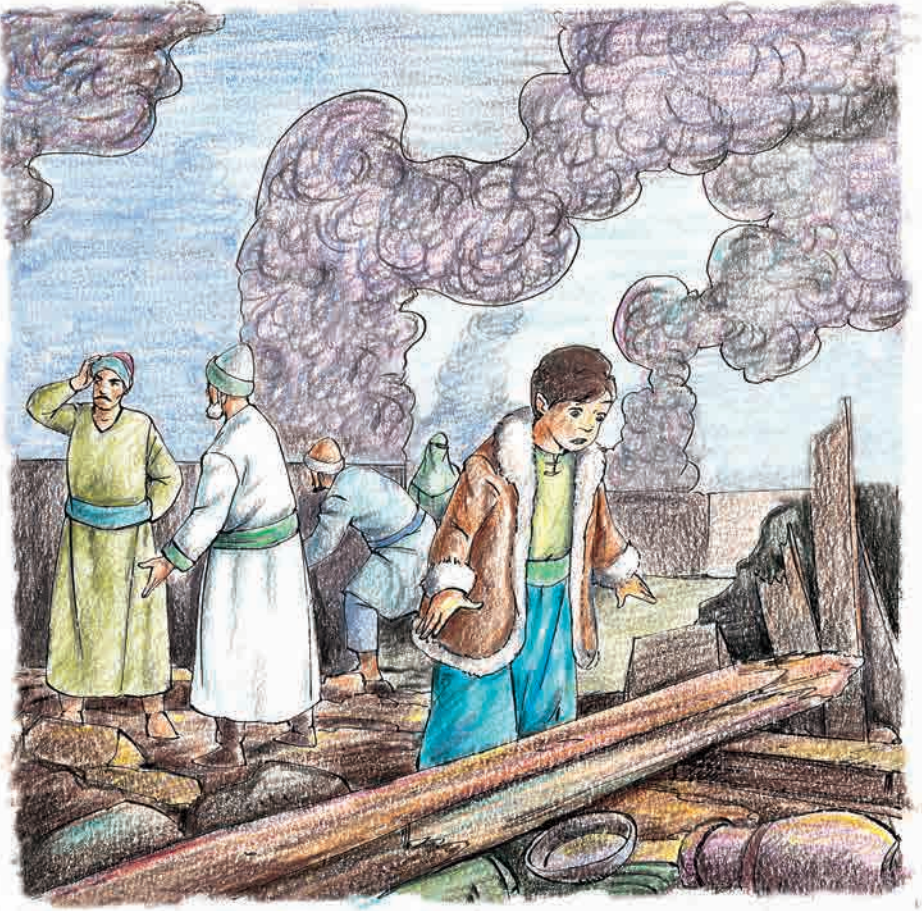
Çok ısrar etmesine rağmen babası, Domaniç'e eşek arabasını getirmesine izin vermemişti. "Zaten yükümüz fazla bir de bunu taşıyamayız oğlum. Söğüt'e geri döndüğümüz vakit oynarsın." demişti.

Kervan, Söğüt'e doğru yavaş yavaş ilerlerken Osman da oyuncağının hayalini kuruyordu. Gider gitmez Karakaçan'ı arabasına bağlatacak ve hemen oynamaya başlayacaktı.

Uzaktan Söğüt gözüktü, fakat bir şeyler ters gidiyordu. Söğüt'e indikleri vakit gördükleri tek renk siyah is lekeleri ile gri küller oldu. Gerçek çok geçmeden anlaşıldı. Yaylaya giderken yanlarında götüremedikleri ağır eşyalar çalınmış, geride kalanlar da ateşe verilmişti.

Osman, hemen çadırlarının olduğu yere giderek eşek arabasını aramaya başladı. Bir türlü bulamıyordu. Her taraf simsiyahı, bu ortamda arabayı

bulmak nerede ise imkânsızdı. Sonra yanmış eşyalar kaldırılırken alttan Osman'ın eşek arabasının kalıntısı çıktı. Sadece tekerleklerin arasındaki demirler kalmıştı. Araba da diğer eşyalar gibi yanmıştı. Osman, gördükleri karşısında çok üzüldü. Olduğu yere çökerek ağlamaya başladı.

Bir müddet sonra babasının yanına gitti. Babası diğer arkadaşlarıyla konuşuyordu.

Ertuğrul Gazi:

– Bu işi Bizans'ın İnegöl Valisi Nikola yapmıştır, dedi.

Diğer büyükler:

– Hemen Nikola'nın üzerine sefer yapalım, yaptığının hesabını soralım, dediler.

Ertuğrul Gazi:

– Her şeyin bir zamanı var. Şimdi eli kılıç tutacak taş çatlasa iki yüz, üç yüz adam ancak çıkartabiliriz. Şimdilik sabredeceğiz yiğitlerim. Gayri bundan sonra Domaniç'e giderken eşyalarımızı Bilecik tekfuruna bırakalım. Dönüşte ücretini veririz.

Osman, babasını dikkatle dinliyordu. Ertuğrul Gazi konuşmaya devam etti.

– Yiğitlerim, umudunuzu yitirmeyiniz. Allah büyüktür. Bir gün gelecek Nikola'ya bu yaptıklarının hesabını soran çıkacaktır, dedi. Osman, etraftaki büyükler gidince babasına seslendi.

– Baba!

– Buyur yiğidim.

– Ben büyürsem Nikola'ya bunu sorabilir miyim?

– Nikola'ya ne soracaksın Osmancık?

– Eşek arabamı neden yaktığını soracağım.

– Üzölme oğlum, ben sana bir tane daha eşek arabası yaparım. Ama büyüyünce Nikola'ya biz yok iken gelip el emeği, göz nuru mallarımızı neden yağmaladığını, geride kalanları da neden yaktığını sor emi.

– Tamam baba.

OK TALİMLERİ

Ertuğrul Gazi için Osman'ın eğitimi çok önemliydi. Öncelikle Osman ata binmesini öğrenmeliydi. Ertuğrul Gazi, ata binmeyi bizzat kendisi öğretti oğluna. Hem de kendi atıyla.

Eşek arabasını çoktan unutmuştu Osman. O artık ata binebiliyordu. Babasının "Oğlum istersen sana yeni bir eşek arabası yapayım." teklifini düşünmeden reddetmişti. Ata binebildikten sonra kim ne yapsın eşek arabasını diye düşünüyordu.

Mızrak atma eğitimine başlamadan önce hocası, onu harman yerinin etrafında koşturuyor, sonra da dut ağacının sağlam bir dalından tutarak kendini yukarı çekmesini istiyordu. Günde kırk kez bu hareketi yaptırtarak kollarını kuvvetlendirmesini sağlıyordu. İyi mızrak atmak için kuvvetli kolları olmalıydı.

Ok atmak çok zevkli idi. Ama ok yapmak, onun için ne zevkli ne de kolay bir işti. Çam dallarının en düzgünleri, ağaçların sularını bıraktıkları sonbaharda

kesilirdi. Osman, dal kesenlerin, itina ile dal seçmelerine bir anlam veremiyordu. Saatlerce dolaşıyorlar, uğraşıyorlar ve akşama kadar birkaç deste ancak dal getiriyorlardı. Osman, bu işin kendince daha kolay bir yolunu buldu ve baltasını kaptığı gibi ormanın yolunu tuttu. Bulduğu bir çam ağacının bütün düzgün dallarını kesti. Büyük bir iş yapmanın gururu ile obaya döndü. Osman, getirdiği dalları göstererek;

– Bakın, bu dalları ben topladım. Diğerlerinin akşama kadar yaptıkları işi birkaç saatte yaptım işte, demişti.

Hocası Hasan Gazi, mütebessim bir çehre ile Osmancık'a baktı. Diğer dal kesenler de şaşkınlık içinde gülmeye başladılar.

Hasan Gazi, gülenleri susturdu.

– Ne gülüyorsunuz? Osmancık da sizin gibi çalışmış işte. Çalışana gülünmez. Haydi, kestiğiniz dalları kurutmak için serin.

Osman, kendisine neden gülündüğünü anlayamamıştı.

– Hocam, ben kestiğim dalları ayrı bir yerde kurutmak istiyorum.

– Tabi, Osman dilediğin yerde kurut.

Bir sonraki sene ok için kurutulan dallar, fırına sokularak daha kuru hâle getirilirdi. Başkalarının topladığı dallar fırından düzgün çıktığı hâlde, Osman'ın kestiği dallar, eğri büğrü çıktı. Herkes gülmeye başladı. Osman ağlamak üzereydi ki imdadına

Hasan Gazi yetişti:

– Osmancık mahzun olma. Hayatta her işte tecrübe gereklidir.

– Herkesin dalları düzgün iken benimkiler neden eğri büğrü oldu, oysa ben de düzgün dallar toplamıştım Hocam!

– İyi de Osmancık, hani sen az zamanda çok topladığını söylemiştin ya.

– Evet.

– İşte onların daha az toplamalarının sebebi, iyice dikkat ederek dal toplamasındandır. Onlar en az dört karış boyundaki dalların, budaksız olanlarını kestiler. Sen ise düzgün dalların yan dallarını budayıp getirmişsin. O dallar da fırına girince eğilip b k ld ler işte.

– Hocam, siz daha önce bunu bilmiyor muydunuz?

– Biliyordum Osman.

– O hâlde neden bunları daha önce söylemediniz?

– Osmancık, insanoğlu dinlediğinin pek azını hatırlar. Gördüğünü daha fazla öğrenir. Hele hele, hem görüp hem dinleyip hem de yaşarsa hiç unutmaz. Ondan, o vakit bir şey demedim sana.

Osman, yeni bir şey daha öğrenmenin getirdiği mutlulukla ok talimine devam etti. Uzağa ok atmada o gün başarılı idi. Göğe savurduğu oklar, onlarca metre ötelere düşüyordu. Ama hedefe, o gün bir türlü denk getiremedi. Elli metre ötedeki deriden

tablayı vuramıyordu. Yaptığı yetmiş atıştan on sekizini ıskalamıştı. Bu, o gün on sekiz ok yapılacak demektir. Hocasına:

– Hocam ben bir hafta talimlerde kaç ok ıskalamışsam onun hepsini bir günde oturup yapsam olmaz mı, demiş, hocası da onun, bu teklifine gülererek:

– İyi de Osmancık, benim derdim, seni ok imalâtçısı yapmak değil; ok atarken hedefini vurmanı sağlamaktır. Her gün ok yaparken hedefine isabet ettirememenin sebebini düşün ve o hatayı tekrar etme, dedi.

Osman'ın giderek yaptığı ok sayısı azaldı. Artık attığı oklar tablayı kaçırmaz olmuştu.

Hasan Gazi, mutlu bir şekilde talebesini seyrediyordu.

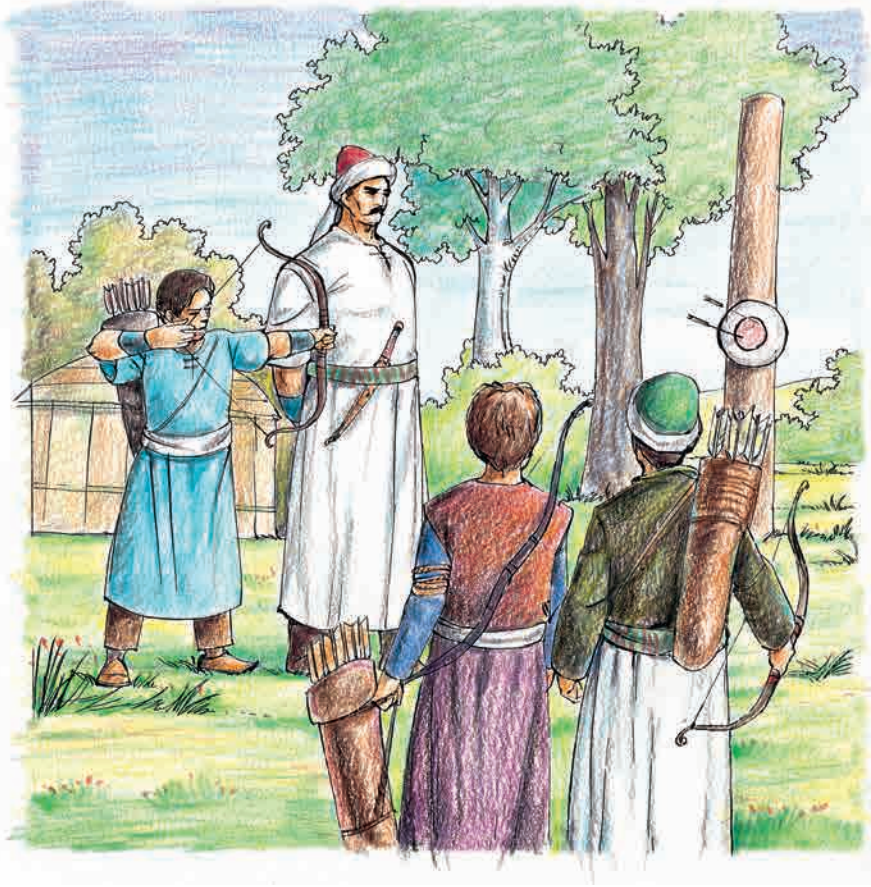
– Osmancık, artık uzağa ve tablaya ok atma eğitimin tamamdır. Atamız Oğuzlar arasında bir söz vardır. Denilir ki "Bir Türkün alp, yani kahraman sayılması için uçan kuşu okla indirmesi şarttır."

Osman "Tamam!" diyerek oradan uzaklaştı. Giderken hocasına sesleniyordu:

– Hocam, akşam yemeğinde yenecek kekliği ben avlayacağım.

– İnşallah Osman!

Büyük bir heyecanla giden Osman, akşama eli boş, boynu bükük döndü. Kendi çadırlarına gitmeden hocasının çadırına vardı. Gözleri dolu doluydu. Dokunsalar ağlayacaktı.

– Hocam, bugün bir sürü kuş gördüm, ama hiçbirini vuramadım. Hepsi çok hızlı hareket ediyor. Onlara yetişemiyorum.

– Sağlık olsun Osman, yarın vurursun.

Ertesi gün de değişen bir şey olmadı. Ertesi hafta da. Osman, gittiği avlardan eli boş, boynu bükük

dönüyordu. Harcadığı oklar da işin cabası idi. Bazıları, "Osman, harcayacağın okları bana ver, ben sana bir kuş vurup vereyim." diyerek alay ediyordu onunla. Bu şekilde bir ay kadar avdan eli boş döndü.

Yine bir gün ava giderken yolda ölmüş bir kuş buldu. İçinden "Bu kuşu alıp geri dönsem, herkes benim vurduğuma inanır. Hem de benimle alay etmezler." diye düşündü. Ama yapamazdı. İnsanları kandırmak ne ahlâka sığardı ne de yiğitliğe. Eline aldığı kuşu, küçük bir çukur kazarak gömdü. Kuşlara Fatiha okunup okunmayacağını bilmiyordu, ama okumayı tercih etti. Akşam olduğunda evine dönerken boş olan sadece elleri değildi, sırtında bir de bütün oklarını harcadığı boş sadağı vardı.

Günler böyle geçti. Her kuş kalkışında Osman, okunu hazırlıyor ve kuşların üzerine atıyordu. Kuşlar ise onun attığı noktayı, ok gelinceye kadar geçip gidiyorlardı. Osman'ın birden gözleri parladı. "Tamam, buldum işte!" diye bağırdı. "Ben kuşların olduğu yere ok atıyorum. Oysa onlar, ok gelinceye kadar kaçıp gidiyorlar. Onların uçacağı yöne atmalıyım."

Kuşları nasıl vuracağını anlamıştı. Sadağına eli uzandığında başka okunun kalmadığını anladı. Yine geri döndü. Ağabeyi Sarubatu Savcı, Osman'a bakarak "Hayırdır, büyük kahraman, bugün de mi elin boş döndü?" diye takıldı. Osman'ın canı sıkıldı, ama bir şey söylemedi.

Sögüt'te güneş son ışıklarını toparlayıp giderken Osman oturduğu kayadan güneşin batışını seyrediyor ve avda nasıl başarılı olacağını düşünüyordu.

Ertesi gün, eli yüzü kir pas içinde geri döndü. Bir kuş vurmuştu. Okuyla bir kuşu vurmuştu işte.

Bağırarak obaya geldi. "Vurdum işte, vurdum!" diyor ve sevinçten yerinde duramıyordu. "Vurdum işte, havadaki kuşu yere indirdim. Artık ben de bir alp oldum." Bağırışları duyan Ertuğrul Gazi dışarı çıkarak üstü başı perişan hâldeki oğluna baktı. Gülmeyen çehresiyle:

– Aslan oğlum, artık sen de bir alp oldun gayri, dedi ve oğlunu alnından öptü. Daha sonra Osman'a ödül olarak da yeni bir yay hediye etti.

– Artık bu kepaze ile uğraşma Osman.

Dünyalar, Osman'ın olmuştu o an.

KALKMASINI BİLMEK

Ertesi yıl karların eriyip baharın ilk çiçeklerinin gülücükler saçtığı bir vakitte Ertuğrul Gazinin emriyle at yarışları düzenlendi. Aylar öncesinden duyurulan yarışlara Osman da kendi hâlinde hazırlık yapmıştı.

Yarışa katılacak herkes harman yerine toplandı. Yarış, harman yerinden başlayıp ormanın kenarından geçildikten sonra yine harman yerinde bitecekti.

Bütün atlılar iki delikanlının uçlarından tuttukları uzun bir halatın arkasına sıralandılar. Hüseyin Çavuşun yüksek sesle, "Haydi ya Allah!" diye haykırması ile birlikte bütün atlar koşmaya başladı. Osman'ın yarışacağını duyan herkes yarışı seyretmeye gelmişti. Osman, babasının da kendisini seyrettiğini görünce daha da heyecanlandı. Atını mahmuzluyor ve bağıırıyordu: "Haydi oğlum!" Atların çıkarttıkları toz bulutundan göz gözü görmez olmuştu.

Atlılar, harman yerini geçip ormana doğru yöneldiler. Osman ilk sıralardaydı. Önünde sadece iki atlı vardı, onları geçmeye çalışıyordu. Büyük bir

gayretle iki atlıyı yakalayıp en öne geçti. Ormanın kenarından son sürat ilerliyorlardı. Harman yerine dönünce yarışı tamamlayacaklardı. Osman'ın keyfine diyecek yoktu. Sevinç çığlıkları atıyordu. "Yaşasın en hızlı benim!" derken birden atı bir köstebek çukuru yüzünden tökezledi. Ardından da Osman ile birlikte yere yuvarlandı. Osman, yıllar sonra ilk kez attan düşüyordu hem de ne düşme! Kolu ve dizi kanıyordu. Küçük sarıgı başından düşmüş, üstü başı toz toprak içinde kalmıştı. Atı Karayel hemen ayağa kalkmış, yanında bekliyordu.

Gözleri dolu dolu oldu. Yarışı kaybettiğine mi yoksa yaralanan yerlerine mi ağlayacağına karar veremedi. Uzaktan kendine bakanlar onu teselli etmeye çalıştılsa da keyfi kaçmıştı bir kere. Bir müddet sonra babası yanına geldi. Elini uzattı:

– Kalk bakalım koca süvari.

– Ben mi süvariyim baba? Baksana dümdüz yerde bile at süremedim.

Babası önce Osman'ın yaralarına baktı. Önemli bir şeyi olmadığını görünce onu kaldırdı. Birlikte çadıra doğru yürüdüler. Karayel de arkadan onları takip ediyordu. Ertuğrul Gazi yolda konuşmasını sürdürdü:

– Atın çukura saplandı Osman. Bunda senin bir kabahatin yok. Hem önemli olan düşmüş olmak değil her düşüşten sonra doğrulmasını bilmektir.

– Nasıl yani?

– Buğday başaklarını düşün. Bir rüzgâr estiği vakit yere eğilirler, ama daha sonra doğrulmasını bilirler. Sen de her vakit öyle ol. Bütün şartlar senin aleyhinde olduğu vakit dahi Allah'a sığın ve doğrulmasını bil.

Osman'a bu nasihat iyi gelmişti. Başını, anlam manasında salladıktan sonra ayağa kalktı.

BAŞPEHLİVAN

Uzun bir kış daha geçmiş, baharla birlikte Domaniç'e, yaylaya çıkma vakti gelmişti. Göç kervanı yine yollara dizildi. Yine ağırlıklar Bilecik tekfuruna bırakıldı. Yine bütün Kayı aşireti Domaniç'e yöneldi.

İki günlük yoldan sonra Domaniç'e vardılar. Domaniç'te Ertuğrul Gazinin yakın arkadaşlarından Akça Koca'nın düğünü vardı. Düğün için hazırlıklar yapılıyordu.

Ertuğrul Gazi her düğünde güreşler düzenletirdi. Güreşler, Kayı askerlerinin hem çevik hem de güçlü olmalarını sağlıyordu. Osman da güreşlere katılmaya karar verdi. Geçen sene yapılan düğündeki güreşleri kazanamamıştı. Bu defa başaracağından emindi. Bütün güreşçiler bellerine bağladıkları kuşak uzunluklarına göre gruplara ayrılırlardı. Osman da yarın kendi akranlarıyla güreşecekti. Gece, yatsı namazından sonra kispetini yatağının kenarına koydu ve "Yüce Allah'ım beni yarın mahcup etme." diye dua etti. Âyetel Kürsi'yi okuyup yatağına uzandı ve uyudu.

Sabah namazının ardından Osman'ın heyecanı iyice artmıştı. Erkenden kispetini giyerek sofraya oturdu. Ağabeyleri Gündüz Alp ve Sarubatu Savcı, Osman'a gülümsediler. Gündüz Alp:

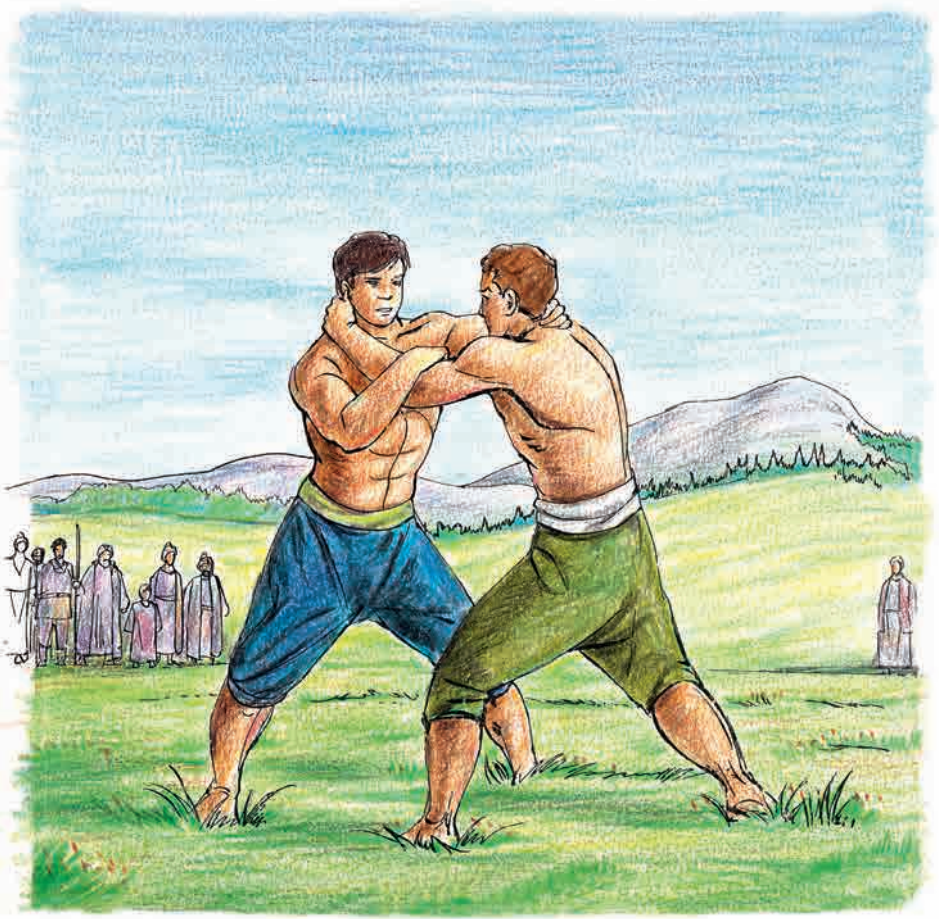
– Osman, güreşler ikindi namazından sonra yapılacak, sen şimdiden kispetini giymişsin. Bak sana gülerlerse karışmam, deyince Osman hafif kızardı.

– Haklısın abi, hemen çıkartayım.

İkinci vakti düğün sahipleri düğün, genç pehlivanlar da güreş hazırlıkları yapıyorlardı.

Aşiretin büyüklerinden Ömer Bey, pehlivanları yanına çağırdı ve her gruptaki pehlivanlara sırayla kura çekti. İlk önce Osman'ın da aralarında bulunduğu gençlerin güreşi vardı. Toplam on altı kişiydiler. Ömer Bey, sekiz renkten ikişer ipi bir bez torbanın içine attı ve her güreşçiden bir tanesini çekmesini istedi. Osman, kırmızı bir ip çekti. Bu kura diğer kırmızı ipi çeken pehlivanla güreşeceği anlamına geliyordu.

Güreşler aynı anda başladı. Gençliğe yeni adım atmış pehlivanların azmi Ertuğrul Gaziyi gülümsetiyordu. Osman ilk turda güreşi kazandı. Bu kez dört farklı renkte, sekiz ip torbaya atıldı. Osman bu kez de siyah ipi çekti ve yeniden güreşler başladı. Bu rakibi öncekine göre daha güçlü ve çevikti. Osman zor da olsa rakibinin sırtını yere getirmeyi başardı.

Dört güreşçi kalmıştı. İki farklı renkte, dört ip-
le yeniden kurallar çekildi ve Osman yeşil ipi çeke-
rek güreşe başladı. Rakibi, Osman'ın hareketlerini
bildiği için onun bütün oyunlarına karşı koyuyor-
du. Osman kan ter içinde kalmıştı. İçinden, "Be-

nim bildiğim bütün oyunları o da biliyor. Onun hiç bilmediği bir şey denemeliyim." diye düşündü. Güreşin yerde devam ettiği sırada bir ara oyun kilitlendi. Hakemin müdahalesiyle iki güreşçi ayağa kalktı. Osman şimdi tam sırası diye düşündü. Rakibine yan döndü. Karşısındaki Osman'ın önüne geçmeye hazırlandığı sırada Osman ayağı ile rakibinin ayağını kaldırarak dengesini bozdu ve üzerine çullandı. Bu oyunu da tuşla kazanmıştı.

Sıra finale geldi. Osman finalde Konur Alp ile güreşecekti. Önce kendilerini seyreden seyircileri selâmladılar. Ardından dua ederek güreşe başladılar. Konur bir ara Osman'ı kündeye getirip tuş etmek üzereyken Osman ani bir hareketle sıyrılmış ve Konur'un oyununu bozmuştu.

İki pehlivan, bütün hünerlerini kullanarak birbirlerini tuş etmek istiyordu. Osman, Konur Alp'in ayağından yakalayarak yıkmayı düşündü ise de Konur çevikliğiyle kurtuldu. Birbirlerine tekrar el ense çekmeye başladılar. Ardından elleri ve kollarıyla birbirlerinin dengesini bozmaya ve sırtını yere getirmeye çalıştılar, ama nafile... Karşılıklı el ense atmalar bir süre daha devam etti.

Osman bir fırsatını bulup Konur'u iki bacağından yakalayıp yere yapıştırdı. Sonunda onu tuş etmişti. Seyirciler iki küçük yiğidin kıyasıya mücadelesi karşısında uzun süre onlara, "Yaşayın! Var olun!"

diye tezahürat yaptılar. Hakem, Osman'ın elini yukarı kaldırdı. Konur, mağlûp olan pehlivanların yaptığı gibi Osman'ın elini öptü. Osman'a bütün güreşleri kazandığı için düğün sahipleri tarafından bir kuzu hediye edildi.

Akşam, çadırda ağabeyleri Gündüz Alp ve Sarubatu da Osman'ı tebrik ettiler. Akşam yemeğinde Ertuğrul Gazi:

– Osmancık bugün gördüm ki pek yaman güreş çıkarttın. Seni tebrik ederim.

– Sağ olasın baba.

– Bu başarı seni şımartmaz değil mi oğul?

– Hayır baba. Bilirim ki güreş, altı üstü bir oyundur. Bir oyunda galip çıkmak insanı büyütmez.

Ertuğrul Gazi, Osman'ın yaşından büyük sözler söylemesinden çok mutlu oldu. Konuşmasına devam etti:

– E, başpehlivan olunca sana düğün sahibi ne hediye verdi.

– Kuzu verdiler baba.

– Peki kuzu nerede?

– Şey... Onu Konur'a verdim. Güreşten sonra bana darılsın istemedim.

– Konur güreşten sonra seni tebrik etmedi mi?

– Etti etmesine, ama yine belki darılır diye kuzuyu ona verdim.

– Aferin oğul. Pehlivanın büyüğü bileği büktürmeyen değil, yüreğini yitirmeyendir. Sen her vakit gönlünü kuvvetli tutasın.

Akça Koca'nın düğünü sade, gösteriştan uzak bir şekilde yapılyordu. Baharın coşkusu ile yeşillen çimenlerin üzerinde düğün sofraları serildi. Düğün evindeki kadınlar misafirlere yemek yetiştirme telâşındaydılar. Kaynayan kazanlardan gelen enfes yemek kokusu, her yanı kaplıyordu.

Yemeklerin yanında yenmesi için kızgın saçların üzerinde ekmekler yapılyordu. Kimi genç kızlar, çimenlerin üzerine serilmiş sofralara ayran yetiştiriyorlardı. Etli pilavlar, renk renk hoşafılar, yoğurtlar, zerdeler... Kızarmış etler, ekmeklere sarılarak yağları alınıyor ve tekrar ateşe atılıyordu. Ateşten çıkarılanlar, soğumaması için yufkalara sarılıp sofralara dağıtılıyordu.

İHTİYAÇ PARASI

Aradan yıllar geçmişti. Osman deli dolu bir genç olmuştu. Ele avuca sığmayan bir delikanlı.

Ertuğrul Gazinin çadırında akşam namazını yine cemaatle kıldılar. Namazın ardından akşam yemeği için hazırlıklar yapıldı. Ortaya büyük bir sofraya kuruldu. Sofra çok sade idi: Etli bulgur pilavı, ayran ve biraz ekmek vardı.

Ertuğrul Gazi, sofraya oturduktan sonra çocuklar da oturdular. Herkes, onun yemeğe başlamasını bekliyordu.

Ertuğrul Gazi, yemekte çocuklarının hatırını sorar, onlarla ilgilenirdi. Öncelikle Gündüz Alp'in hatırını sordu. Daha sonra Savcı ile konuştu. Osman, sıranın kendine gelmesini beklerken babası seslendi:

– Osman, yarın Edebalı Hocamın yanına git. Ellerinden öp, selâmlarımı götür, hayır dualarını beklediğimi söyle!

– Olur baba, dedi.

Ertesi gün sabah erkenden Söğüt-Eskişehir yolunda dörtlü giden bir atlının sesi yankılanıyordu. Osman, hocası Edebali'nin köyüne gidiyordu. Bir müddet sonra Edebali'nin talebelerine yaptığı derse katıldı. Dersin ardından Edebali ile Osman'ın sohbeti devam etti. Edebali anlatıyor Osman büyük bir dikkatle dinliyordu.

– Ey Kara Osman, ey Osmancık, sendeki yiğitlik, sendeki vefa, sendeki azim olduğu müddetçe senin bileğini kimsecikler bükemez. Lâkin yiğitlik sadece bilekte, yürekte bitmez. Gönülde biter, aşkıta biter. Sen Allah'a ve onun sevgili Peygamberi Hazreti Muhammed'e (sallallahu aleyhi vesellem) aşk derecesinde bağlı olmazsan, tesirin sudaki dalgadan farksız olur. Her vakit dikkatli ol Osman, okunu atmaya hazır bir yay gibi gerili ol. O zaman Allah'ın izniyle sana hiçbir tehlike değmeyecektir. Yok, eğer o gerginliğin olmazsa bilesin ki herkes ve her şey senin düşmanıdır. Savaş meydanında hayat hakkın da yoktur.

Sohbet gece yarılarına kadar sürdü. Daha sonra Osman, Edebali'den müsaade isteyerek kendisine gösterilen odaya geçti. Yerde büyükçe bir kilim ve iki tane yan yana sedir vardı. Sedirlerin üzerlerinde de yine kilimler vardı. Küçük bir masanın üzerinde Selçuklu paraları vardı. Paralar Osman'ın dikkatini çekmişti.

Bir müddet sonra odaya genç bir derviş geldi. Osman'a:

- Eksik bir şey var mı beyim?
- Yok, sağ olasın.
- Peki, o zaman. Allah rahatlık versin.
- Dur hele, sen kimsin?

– Ben Dursun Fakı'yım. Edebalı Hocamın talebelerindenim.

– O zaman sana bir şey sorayım Dursun Fakı.

– Buyur beyim.

– Şu paralar neyin nesi? Yoksa burada misafirlerinizi hırsızlık yapar mı, yapmaz mı diye imtihan mı edersiniz?

– Hâşâ, ne haddimize beyim. Bizim buralarda âdettendir.

– Ne âdeti?

– Zor durumda olanı utandırmamak, para vereni de gururlandırmamak için bir miktar para bırakırız. Misafir de ihtiyacı kadarını alır.

– Ya adamın ihtiyacı yokken paraları alıp giderse.

– Bizim dergâhta, bizim memlekette öyle insan olmaz beyim. İhtiyacı olmayan adam ne yapsın fazla parayı?

– Neden almasın? Kimse görmeden alıp harcar.

– Haram para kime mutluluk getirmiştir ki beyim? Biliriz ki haram lokmayı ateş temizler.

– Haklısın. Çok haklısın.

– Bir emriniz yoksa bana müsaade.

– Müsaade senin Dursun Fakı, sağ olasın.

KUR'ÂN'A SAYGI

Osman üzerindeki kileri çıkarıp bir kenara koyacaktı ki duvarda asılı bulunan Kur'ân-ı Kerîm'i gördü.

Yeşil bir kadife kılıf içinde duruyordu. Osman, Kur'ân'ı eline aldı. Öpüp alına koyduktan sonra okumaya başladı. Sayfalarca Kur'ân okudu. Saatlerce sürdürdü okuması. Âyet âyet, sûre sûre... Okudu, okudu...

Dışarıdan sabah ezanının sesi geliyordu. Edebali, Osman'ı namaza kaldırmaya geldi. Osman yere oturmuş, başını da yatağın bir köşesine dayamıştı. Edebali'nin geldiğini anlayınca hemen ayağa kalktı.

Edebali:

— Bre oğul yatağını mı beğenmedin? Niye yatağa girip uyumadın da böyle kuru yerde oturmuşsun?

— Şey hocam...

— Evet...

— Kur'ân-ı Kerîm burada asılı dururken yatağa

girip ayak uzatıp uyumaktan utandım hocam.

Edebali, Osman'a uzun uzun baktı ve dua etti: "Ya Rabbi, Osman'a ve onun soyuna, İslâm dinine hizmet etmeyi nasip et. Amin."

Edebali'nin gözünde ne kadar da büyümüştü Osman. Hani o küçük Osmancık yaptığı bu davranışla âdetâ Edebali'nin gönlünü fethetmişti. Osman, bey olacaktı. Osman, han olacaktı.

Ertesi gün akşam yine Edebali ile sohbet ettiler. Tarihten bahsediyordu Edebali. Tarihteki kavimlerin neden yok olduklarından bahsediyordu. Eski devletlerin yıkılışlarından bahsediyordu. Emevilerden, Abbasilerden, Eyyubilerden, Selçuklulardan bahsediyordu. Kimin nerede, neyi yanlış yaptığını tartışıyorlardı. Osman, yolda hazine bulmuş bir fakir gibi her bilgiyi kapmaya çalışıyordu.

Gecenin bir vaktinde istirahatâ çekildiler. Edebali, bu sefer odadaki Kur'ân'ı aldırılmıştı. Osman uykuya daldı. Rüyasında büyük bir muştunun ilk işaretlerini görmeye başladı.

Şeyh Edebali'nin koynundan bir hilâl çıktı. Hilâl büyüdü, büyüdü; dolunay hâline geldi. Sonra Osman'ın göğsüne girerek kayboldu. Ardından Osman'ın göğsünden bir meşe ağacı çıktı. Gittikçe büyüyen, büyü-
dükçe yeşillenen, yeşillendikçe dallarının gölgesi üç kı-

taya kadar uzayan bir ağaç... Altı dala ayrılan ağaç, denizleri ve karaları kapladı. Yüce dağlar, bu ağaca destek olmak için direk oldular. Ağacın köklerinde çağlayarak akan büyük nehirler vardı.

Uzun uzadıya giden ekin dolu tarlalar, muhteşem şehirler görünüyordu. O şehirlerin minarelerinden duyulan ezan sesleri onu karşılıyordu. Derken şiddetli bir rüzgâr çıkarak ağacın yapraklarını dünyanın dört bir yanına dağıttı.

Osman, şaşkınlığından ve heyecanından ter içinde kalmıştı. Birden uyandı.

Giyinip Edebali'nin huzuruna vardı. Sonra gördüklerini bir bir anlattı. Edebali gülümseyen nurlu yüzü ile Osman'ı dinliyordu. Daha yirmi yaşında olan bu delikanlı, Edebali'yi farklı âlemlere daldırdı. Osman, hocasının vereceği cevabı bekliyordu. Edebali bir müddet sustu. Bir noktaya bakarak düşündü. Tebessüm ederek konuşmaya başladı:

– Oğul Osman, sana muştular olsun. Rabbül Âlemin sana ve nesline padişahlık verecek. Padişahlığın şimdiden mübarek olsun. Senin soyundan gelecek olanlar çok büyük bir devlet kuracaklar. O devletin hudutları üç büyük karayı da denizi de içine alacak.

Osman, sevinmekle şaşırmak arasındaki duygular içindeydi. Bu ne büyük bir şeref ve de ne büyük bir muştuydu. Bir muhteşem devletin kurulacağı'nın işareti gelmişti. Büyük kıtalara, uçsuz bucaksız denizlere hâkim bir devlet. Verimli topraklara, mükemmel şehirlere, minarelere, camilere, mutlu insanlara sahip bir devlet... Bir rüya devleti...

AŞİRETİN BAŞINDA

1281 yılına gelinmişti. Kayı aşiretinin beyi Ertuğrul Gazi, ömrünün son günlerini yaşıyordu. Yaşı doksanı geçmişti.

Ertuğrul Gazi, dalgın ve yorgun bir hâlde yatıyordu. Yanı başında Kur'ân'ı Kerîm okunuyordu. kısık ve yorgun bir sesle:

– Oğullarımı çağırın, dedi.

Gündüz Alp, Osman ve Sarubatu derhâl babalarının yanına geldiler. Üçü de babalarının döşeğinin yanına durdular. Ertuğrul Gazi söze başladı:

– Oğullarım, ömrüm savaşlarda ve göçlerde geçti ve bugünlerde de Allah bilir ya öbür dünyaya göç edeceğim. Her zaman Allah'ın çağrısına uyunuz. Ömrünüzü gaza yolunda harcayınız.

Biraz durakladıktan sonra sözlerine devam etti:

– Oğullarım, bey olmak demek dağları omuzlamak demektir. Biz atalarımızın birbirleriyle savaşlarını çok duyduk. Taht için kardeş kardeşle çok

vuruşmuş. Bu vuruşmalar ise sadece kâfire fırsat vermiş. Ben böyle birbirinizle vuruşmanızı birbirinize kırdırmanızı istemem. Dileğim sizin de rızanız olursa benden sonra Osman'ın bey olmasıdır.

Gündüz Alp ve Sarubatu babalarının ricasına karşılık, "Senin dileğin bizim için emirdir baba. Biz bundan böyle Osman'ı beyimiz olarak biliriz." dediler.

Ertuğrul Gazi, bu konuşmadan birkaç gün sonra Hakkın rahmetine kavuştu. Cenaze namazını Şeyh Edebali kıldırdı. Ertuğrul Gaziyi Söğüt'e defnettiler.

BEY OLMAK

Osman Bey, yirmi üç yaşında dağ gibi bir sorumluluğun altına girmişti.

Söğütteki otağa gece çökmüştü. Her yer kara bir örtüye bürünmüştü. Sadece genç beyin çadırında titrek bir ışık görünüyordu. Osman Beyin gözünü uyku tutmuyordu. Seccadesine kapanmış dua ediyordu:

"Ya Rabbi, gecemi ve gündüzümü aydın eyle. İslâmın bütün diyarlara doğması için beni bütün gerçeklere yakın eyle. Bütün insanlığın dinimizin pırıltılarını görmesini nasip eyle. Ya Rabbi, din yolunda kılıncımı bir bayrak yap ve hak yolunda çarpışırken rehber eyle. Din düşmanlarına, kâfir askerlerine karşı bize güç ver. Onları gücümüzle perişan eyle. Allah'ım bize iyi işler yapmayı ve rızana ulaşmayı nasip eyle. Âmin."

Osman Bey, ertesi gün aşireti içinde dolaşmaya başladı. Uzun boyu, geniş omuzları, uzun kolları ile heybetli bir aşiret beyi... Gövdesi bacaklarından

daha uzundu. Bu yüzden at üzerinde daha bir heybetli görünürdü. Bu hâli dostlarına güven, düşmanlarına korku veriyordu.

Osman Bey, Edebalı'nın yanına gitmek için hazırlanırken onun dışarıdaki nöbetçilerle konuşması duyuldu:

– Beyimiz müsaade buyururlarsa ziyaret etmek isteriz.

Osman, acele ile dışarı çıkarak misafirini kapıda karşıladı.

– Hocam neden buraya kadar zahmet buyurdunuz. Ben de sizin yanınıza geliyordum.

– Beyler, bizim gibi insanların yanına gitmez. Gitmemeli.

– Estağfurullah. İçeri buyurun.

Edebalı içeri girdi. Osman'a uzun uzun baktı. Karşısında, Kayı aşiretinin beyi duruyordu. Kim bilir belki de o, yüzyıllar sürececek bir cihan devletinin kurucusu olacaktı. Ne kadar değişmişti Osman. Daha dün kadar ele avuca sığmayan yağız delikanlı, şimdi aldığı büyük yükün ağırlığını omuzlarında hissediyordu.

Edebalı:

– Beyim, beyliğin sana, ailene ve aşiretine hayırlar getirsin. Allah yolunu açık etsin. Sen yetimlerin babası, kimsesizlerin kimsesi, gariplerin koruyucusu olasın. Yaptığın her işte haktan ve adaletten ayrılmayasın.

Oğul, sen artık beysin. Bundan sonra öfkelenmek bize, uysallık sana. Suçlama bize, katlanmak

sana. Hata yapmak bize, hoş görmek sana yakışacak. Artık sen bizim çaresizliğimizde en büyük yardımcımız olacaksın. Güçsüzlüğümüzde yetişen güç olacaksın. Açları doyuran, garipleri giydiren, bir baba olacaksın. Bey olacaksın.

Beyim, bilesin ki ne düşmanlık uyur, ne de düşman. Düşmanın eli kılıçlı olup karşında duranından değil, senin bedeninde saklananından kork. İçindeki düşmanını hiç unutmayasın. O düşman, nefsendir.

Ey oğul, sabretmesini bil. Çiçekler ancak baharda açar. Şunu da unutma; devletlerin yaşaması, insanların yaşamasına bağlıdır. Sen insanlarını yaşat ki devletin de yaşasın.

Ey oğul, işin ağır, işin çetin, işin çok zor... Allah yardımcın olsun. Her daim dualarımız seninle olacak. Kim bilir gün gelecek sen, gördüğün rüyadaki devletin babası olacaksın. Belki sen göremeyeceksin o günleri, ama senin neslin görecektir. Bundan gayri ben ve bana bağlı olan bütün ahi dervişleri de senin emrindedir. Bunu böyle bilesin.

– Hocam dilinize sağlık... Bundan gayri ben Ertuğrul oğlu Osman, ne gerekiyorsa yapmaya çalışacağıma söz veririm. Her vakit hayır dualarınıza muhtacım.

Edebali, müsaade isteyerek Osman Beyin çadırından ayrıldı.

Osman'ın bey olduğu kısa zamanda duyuldu. Çevredeki Bizans tekfuruları, Rum beyleri, Türkmen

beylerinden kimi sevinmişti bu habere, kimi tedirgin olmuştu.

Osman Bey, aldığı sorumluluk gereği her işini danışarak yapıyordu. İstişaresiz yapılan işin bereketinin olmayacağını biliyordu. Her işi Edebali'ye, komutanlarına, arkadaşlarına danışıyor, onların fikirlerini aldıktan sonra son sözü söylüyordu. Söylediği son sözler de çoğunluğun kabulüne uygun oluyordu.

Edebali, başının tacı idi Osman Beyin. Her sözünde bir ders, her sözünde bir mana vardı. Bir cihan devletinin temelleri atılıyordu. Edebali de her zaman Osman Bey'e devlet yönetiminde nasihatler vererek yardımcı oluyordu.

BAY KOCA

Kayı aşiretinin büyükleri istişare için bir araya gelmişlerdi. Gündüz Alp, Sarubatu, Konur Alp ve diğerleri... Ama biri vardı ki hepsinden farklı, hepsinden heyecanlı idi. Osman Bey, sözlerine bu heyecanlı komutanı anlatarak başladı.

– Bundan gayri aramıza eski bir baba dostu katılmıştır. Gayri Mihal de bizim kumandanlarımızdandır.

"Hayırlı olsun sesleri!" arasında Osman Bey sözlerine devam etti.

– Yiğit kardeşlerim! Harmankaya'daki baskından sonra Aya Nikola'nın düşmanlığı artmıştır. Gelen haberlere bakılırsa etraftaki diğer Rum beyleri ile birlik olup bize hayat hakkı tanımamak derdindedir. Ne dersiniz?

Akça Koca söz aldı:

– Beyim, burada Nikola'yı hepimiz iyi tanırız. Yayla yollarında mallarımızı alır, geride bıraktıklarımızı çalardı. O, ininde düşman bekleyen bir yılan gibidir. Maksudı bizi buralardan atmaksa er geç bize saldıracaktır.

– Sence ne yapmak gerektir?

Akça Koca:

– Bana kalırsa o bize saldırmadan biz ona saldıralım derim. Yok, onların saldırmasını bekler isek, çocuklarımız, kadınlarımız da ateşe düşmüş olur.

İstişaredekiler Akça Koca'nın sözlerine hak verdiler. Son sözü Sinan Bey söyledi.

– O zaman beş gün sonra İnegöl'e doğru seferimiz vardır. Allah mahcup etmeye.

"Âmin!" sesleri ile dağıldılar.

Kayıların belirli bir ordusu yoktu. Eli kılıç tutanlardan üç yüzü bulan atlı birlik kurdular. Osman Bey önde, diğerleri arkada İnegöl'e doğru sefere çıktılar. Arkada kalan eşleri onlar için hayır dualar ediyordu.

Osman Beyin, İnegöl'e geleceğini tahmin eden Nikola yola pusu kurmuştu.

Sabah güneşi yükselirken Ermenibeli köyü yakınlarından geçen Kayı ordusunun etrafı birden çevrildi. Osman Bey yüksek sesle:

– Pusu var! Demesine kalmadan Kayılara yağmur gibi oklar yağmaya başladı.

Sonbahar yaprakları gibi Kayı askerleri atlarından bir bir düşüyordu.

Osman Bey, adamlarını soğukkanlı olmaya çağırdı:

– Aslanlarım telâş etmeyin! Aykut Alp!

– Buyur beyim.

- Sağ tarafa doğru saldıracağız!
- Emredersin beyim!
- Abdurrahman Gazi!
- Tamam Beyim.
- Güzdüz abi,
- Olur Beyim!
- Haydi, ya Allah!

Allah Allah sesleri ile Kayı birliği sağ tarafa doğru saldırarak düştükleri çemberi yarmaya çalıştı. Rum kuvvetleri direniş gösterdiler. Osman Bey, kuvvetlerini geri çekerek tekrar saldırdı. Rumlar yine direndiler. Her saldırma ve geri çekilmede Kayılar onlarca kayıp verdi. Üçüncü saldırımda Kayılar düştükleri çemberden kurtulmayı başardılar. Lâkin geride çok şehit bıraktılar.

Bir müddet ormanda beklediler. Kimsenin ağzını bıçak açmıyordu. Etrafta at kışnemelerinden başka ses yoktu. Hazin bir bekleyişti bu. Hazin bir duruş... Osman Bey hüzünlü bir sesle:

– Canlarım, kardeşlerim galip gelmek de mağlûp olmak da de Allah'ın takdiridir. Biz sadece görevimizi yaparız. Bu niye böyle oldu diye haşa isyan edemeyiz. Hadi gidelim şehitlerimizi alıp defnedelim.

Ermenibeli'ne geri döndüklerinde yürekleri dağlayan bir manzara bekliyordu onları. Onlarca şehidin çoğu yüzüstü yere yığılmıştı. Hepsinin elle-

rinde kılıçları duruyordu. Kimi ok yemişti kimi kılıç yarasıyla can vermişti.

Abdurrahman Gazi manzaraya dayanamadı:

– Hepsini sırtlarından vurmuşlar. Ne alçaklıktır ya Rabbi bu.

Bu arada Aykut Alp, Osman Gazinin yanına geldi. Kulağına eğildi:

– Beyim hepimizin başı sağ olsun.

– Müslümanlar sağ olsun Aykut.

– Beyim bir söyleyeceğim var.

– Buyur.

– Nasıl söylenir bilemiyorum Beyim, yeğeniniz Baykoca...

Osman Bey durumu anlamıştı. Ağabeyi Sarubatu Beyin oğlu Baykoca şehit düşmüştü. Daha bıyıkları bile çıkmamış, on dört yaşında bir çocuktuk Baykoca. Yüreği, bileğinden çok büyük olan Baykoca, İnegöl'e sefer yapıldığını duyunca babasının peşinden gelmişti. Bu, Sarubatu Beye nasıl söylenirdi.

Osman Bey uzaktan ağabeyine baktı. Sarubatu Bey de durumdan şüphelenmiş, şehitler arasında büyük oğlunu arıyordu. Osman Bey yavaşça Sarubatu Beyin yanına gitti.

Sadece:

– Ağabey, diyebildi ve sarıldı.

Sarubatu Bey anlamıştı olanları. Dudaklarını ısırarak kendini tutmaya çalıştı. Kor gibi inmişti

haber yüreğine. Yürekleri dağlayan bir haberdi bu. Derken Gündüz Alp geldi. Üç kardeş birbirlerine sarıldılar. Bir anda herkes ve her şey sustu. Bütün bir tabiat sustu. Birbirlerine hiç ayrılmayacak gibi sımsıkı sarıldılar. Sonra Sarubatu Beyin gözyaşları ile ıslattığı sesi yankılandı her yanda. Kulakları yırtarcasına gelen bir ses...

– Dinimiz için bir değil, binler Baykoca feda olsun!

Şehitlerin cenaze namazlarını Dursun Fakı kıldırdı. Yıkanmadan, kefenlenmeden elbiseleri ile defnedildiler.

Bu savaştan sonra Osman Beye, Osman Gazi denmeye başlandı.

SABRETMEYİ BİLMEK

Osman Gazi, hocasının yanına gidiyordu. Akşamı geçgin bir saatte Edebalı'nın yanına vardı. Edebalı kitap okuyordu. Sessizce okunan yerin bitmesini bekledi. Hocası kitaptan başını kaldırınca Osman Gazi, söze başladı. Mağlûp olduklarını, yeğenini şehit verdiklerini anlattı. Edebalı, huzur veren sesi ile konuşmaya başladı:

– Çiçekler baharda açar, lâkin bir çiçek açmasıyla bahar gelmez. Bir bey sabretmesini bilmeli. Bugün bir bulut gelip güneşin önünü kapatmıştır. Bulut geldi diye güneş kaybolmuş değildir.

– Doğru söylersin hocam. İçimde bir dert vardır. Ben bu bozgunu kendimden bilirim.

– Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi vesellem) zamanında Uhud Savaşı yapıldı. Çetin bir savaş... O savaşta bir yiğit vardı: Enes bin Nadr. Müşriklerle öyle savaşmış öyle savaşmıştı ki düşman hırsından

olanca kuvveti ile ona saldırmıştı. Kız kardeşi ancak bedenindeki bir ben'inden onu tanıyabilmişti. Bu olaydan sonra Ahzap sûresinin yirmi üçüncü âyeti nazil oldu. Bu ayette:

"Müminlerden öyle yiğitler vardır ki Allah'a verdikleri sözü yerine getirip sadakatlerini ispat ettiler. Onlardan kimi adağını ödedi, canını verdi, kimi de şehitliği gözlemektedir. Onlar verdikleri sözü asla değiştirmediler." deniyordu. Sahabiler bu âyetin Enes ve benzeri şehitler için indiğine inanmıştı.

Osman Gazi bir an için durakladı. Hocasının ellerine kapandı. Alacağı dersi almıştı. Hocasının okuduğu âyetin son cümlesi zihninde yankılanıyordu: "Onlar verdikleri sözü asla değiştirmediler." içinden, "Biz de verdiğimiz sözü değiştirmedik." dedi. Gece yarısına doğru Söğüt'e geri döndü. Gözünü uyku tutmadı.

Ertesi gün Söğüt'te öğle vakti idi. Güneş en tepeye çıkmıştı. Osman Gazi, Gündüz Alp ve Konur Alp ile bir ağaç altına oturmuş, yapılacak fetihleri konuşuyordu. Uzaktan dörtlü gelen bir atlının haykırısları üzerine Osman Gazi başını kaldırdı. Atlı, tozu dumana katarak süratle geliyordu.

– Ağabey, bu bizim gözcülerden biri. Bu geliş hiç de hayra alâmet değil.

– Hayrolur inşallah beyim.

Atlı heyecanla bağırarak Osman Gaziye arıyordu.

Osman Gazi ayağa kalkarak seslendi.

– Hey! Buraya gel!

Atlı hızını kesmeden hemen Osman Gazinin yanına geldi.

– Hayırdır. Bu telâşının sebebi nedir?

– İşler çok kötü beyim. İnegöl beyi Nikola, Karacahisar beyi ile işbirliği yapmış, orduları ile üzerimize geliyor.

Gündüz Alp birden hiddetlenerek:

– Nikola'dan başka bir şey beklenmez zaten. Bir kez düşmeye gör. Acımasızca, insafsızca saldırır.

Osman Gazi derin bir iç çekti. Bir müddet sakın bir şekilde düşündü.

– Peki, Bilecik tarafından mı geliyorlar, yoksa Domaniç tarafından mı?

– Domaniç tarafından beyim.

– İyi. Bu bize biraz zaman kazandırır. Konur Alp haber et. Bütün kumandanlar derhâl toplansın.

Birkaç dakika sonra Osman Gazi kumandanlarına hitap ediyordu:

– Kardeşlerim. Biz Karacahisar'ı alalım derken Nikola, Karacahisar Beyi ile birlik olup üzerimize geliyormuş. Çok süratle hazırlanmamız lâzım.

Gündüz Alp:

– Beyim nerede savaşacağız?

– Mümkün olduğunca Söğüt'ün dışında savaşmalıyız ağabey.

– O zaman onları Domaniç'te karşılayalım.

– Hemen hazırlanın.

Meclistekiler koşar adım dağılarak işlerinin başına döndüler. Osman Gazi de otağına gitti. Girdiğinde Malhun Hatun bebeği ile ilgileniyordu. Ko-

casının yüzündeki ifadeden bir şeylerin iyi gitmediğini anlamıştı.

– Osman'ım neden tedirginsin böyle?

– Sefere çıkıyoruz hanım.

– Ne zaman?

– Şimdi.

– Şimdi mi?

– İnegöl ve Karacahisar beyleri bir olup üzerimize geliyorlar.

– Allah, aşiretimizi bütün belâlardan korusun.

– Âmin. Malhun, eğer uzun vakit bizden haber alamazsanız hemen buraları terk edin. Bütün kadın ve çocukları toparlayıp doğru Harmankaya'ya gidin.

Osman Gazi kundaktaki bebeği kucığına aldı. Yanağından öptü.

– Orhan'ım. Hadi sen de biraz çabuk büyü.

Osman Bey; kılıçlarını, oklarını, sadağını ve kalkanını aldı. Hanımı ile vedalaşarak otağdan çıkarken:

– Dua et Malhun. Bütün aşiret eşleri, oğulları ve babaları için dua etsin. Dua edin ki Hak Tealâ bizi gaza yolunda mahcup etmesin.

– İnşallah beyim. Allah seni aşiretimizin de yuvamızın da başından eksik etmesin. Her daim Allah'a emanet olasın.

SAVAŞ

Kayı aşireti süratle Domaniç'e gidiyordu. Mümkün olduğunca çabuk Domaniç'e varmalıydılar. Ağızları bıçak açmıyordu. Osman Gazi en önde gidiyordu. Yanlarında ağabeyleri Gündüz Alp, Sarubatu, onun yanında Aykut Alp, Konur Alp, Abdurrahman Gazi vardı.

Güneş ufukta kaybolmaya yüz tutmuştu. Gökyüzü maviliğini yitirdiği bir anda Domaniç göründü.

Etrafta düşman yoktu. Osman Gazi gülümseyerek yanındakilere döndü:

– Anlaşılan misafirlerimiz daha gelmemiş. Rumlar hem kendileri zırh giyer hem atlarına zırh giydirebilirler. O yüzden çok ağır hareket ederler. Geceleri de yol alamazlar. Onların buraya gelmesi yarın kuşluk vaktini bulur. Biz kendi hazırlıklarımızı yapalım.

Ateşler yakıldı. Biraz sonra etrafı bir et kokusu kaplamıştı. Bütün askerler ateşlerin başına geçerek karınlarını bir güzel doyurdular. Yatsı namazını Osman Gazinin kendisi kıldırdı. Namazdan sonra:

– Konur Alp, askerlerimizi birkaç parçaya böl

ve etrafa dağıt. Ne olur ne olmaz. Rumlar gece başkını yapabilir. Yine çevrede nöbetçiler olsun.

– Emredersin Beyim.

Etrafa nöbetçiler yerleştirildi. Gece Domaniç yaylası bir başka güzel olurdu. Binlerce yıldız Kayı aşiretini seyrediyordu. Nöbetçiler dışında herkes uykuda idi, bir kişi hariç: Osman Gazi.

Gecenin ilerleyen vaktinde dualar ediyordu. Yarın çetin bir gaza olacaktı. Artık dua etmekten başka yapacak bir şey yoktu. Ellerini açmış, "Allah'ım Senden geldik yine Sana döneceğiz. Ya Rabbi, benim de aşiretimin de senin rızanı kazanmaktan gayri arzusu yoktur. Sen bizi yarın ki harpte muzaffer kıl." diyordu. Sonra askerlerine baktı. Kimi bir ağaç altında kimi bir kaya dibinde yatıyordu. Acı bir gülümseme ile onları seyretti. Bu bir harpti. Yarın bazıları burada kalacaktı. Söğüt'e geri dönemeyenler olacaktı.

Domaniç yaylasında tan ağarmaya başladığı vakit bütün aşiret kalkmıştı. Sabah namazının sonunda Osman Gazi yüksek sesle:

– Ey komutanlarım, yiğitlerim, askerlerim! Hepimiz Rabbimizin gireceğimiz harpte bizi muzaffer eylemesi için dua edelim. Biz duanın gücüne inanırız. Ve yine inanırız ki galip getirmek de, mağlûp düşürmek de Allah'ın bileceği iştir. Biz, bize düşen işleri yaparız o kadar. Bugün burada bazılarımız kanlarını verecektir, bazılarımız da canlarını. Herkes birbirleriyle helâlleşsin.

Sanki kılınan sabah namazı değil de bayram namazı idi. Herkes birbirine sarılarak helâllik diliyordu. "Hakkını helâl et kardaşlık." "Hakkını helâl et ağabey." "Hakkını helâl et kumandanım."

Osman Gazi de ağabeyleri Gündüz Alp ve Sa-

rubatu'ya ve diğer komutanlarına tek tek sarılarak helâllik diledi. Sonra yine kumandanlarını toparlayarak harbi nasıl yapacaklarını konuştular. Kimlerin ne görev yapacağını belirlediler.

Kuşluk vakti yaklaşmıştı. Gözcüler ileride bir toz bulutunun görüldüğünü söylediler. Rum beylerinin ordusu geliyordu.

Herkes kendine verilen plân gereği Rumlara saldıracaktı. Önce Sarubatu'nun komutasındaki öncü birlik düşmanı şaşırtmak için ani bir saldırı yapacak, ardından da toparlanmalarına fırsat verilmeden ani bir hücumla saldırıya devam edilerek düşman imha edilecekti.

Rumların yol yorgunu olmalarından istifade etmek istiyorlardı. Bu arada Rum ordusu Osmanlılara bayağı yaklaşmıştı. Osman Gazi töre gereği bir askeri elçi olarak gönderecekti.

Elçiye:

– Nikola'ya söyle, bizim derdimiz onlarla savaşmak değildir. Hak din üzere sebat etsinler, topraklarımızı terk etsinler veya teslim olsunlar. Yok, eğer illâ savaşırız diyorsa ben Kayı beyi, Ertuğrul Gazi oğlu Osman isem, Aya Nikola'ya burayı dar ederim. Elime düşmesin, düşerse sakın ola aman dilemesin!

Elçi, hızla Rum ordusuna giderek Nikola'ya haberi ilettili. Nikola atının üzerinde kahkahalar atmaya başladı. Sonra bütün Rumlar kahkaha atmaya başladılar. Nikola yanındakilere dönerek:

– Duyuyor musunuz, bizim yarımız kadar aske-
ri olmayan Osman, kendince bize kafa tutuyor. Ba-
na bak elçi, git beyine deki bize kafa tutanın kafa-
sını kopartırız. Hemen teslim olsun. Yoksa sonuçla-
rına katlanır.

Aya Nikola kahkahalarına devam ederken, elçi
Osman Gazinin yanına geri gelip durumu anlattı.
Osman Gazi etrafındakilere yüksek sesle:

– Gayri yapacak tek şey kalmıştır. O da kâfirle
vuruşmaktır. Haydin yiğitlerim!

Yapılan plân gereği Sarubatu'nun birliği büyük
bir süratle Rum ordusuna saldırdı. Domaniç'te du-
yulan tek ses, "Allah Allah" sesleri idi. Bir de bu ses-
lerin Yırce Dağı'ndan gelen yankısı...

Önce bir toz bulutu, ardından kılıç sesleri, vuruş-
ma sesleri, at kişnemeleri... Rumların çaldığı boruların
sesleri, Kayıların tekbir sesleri ile karşılık buluyordu.

İlk giden birlik süratle geri dönmeye başladı.
İnegöl Beyi ile Karacahisar Beyinin adamları da bir-
liği takip ederek peşlerinden geliyorlardı. Rum as-
kerlerin sesleri duyuluyordu.

– Kayılar kaçıyor, koşun yakalayalım şunları!

– Haydi, ganimetten pay almak isteyenler gelsin!

Sonra Nikola'nın sesi duyuldu:

– Kayıların hiçbirini bırakmayın, Aya Niko-
la'nın karşısına çıkmak neymiş öğrensinler.

Kayı birliğini takip eden Rumlar hınçla dörtne-

la geliyordu. Ellerinde tuttukları kılıçlarla, Kayının canına son verecek, ganimet alacaklardı.

Rumların hesabı buydu. Osman Gazinin de bir hesabı vardı. Kayı birliğini dörtnala takip ede gelen Rumlar hayrete düştüler. Kovaladıkları birlik birden durdu ve geri döndü. Rumlar da durdular. Fırtına öncesi bir sessizlikti bu.

Rum komutan kılıcını doğrultup "Saldırın!" diyecekti. Tam bağırarakken yanındaki asker komutanına bir şey gösteriyordu. Arkaları Kayılar tarafından çevrilmişti. Şimdi hem önlerinde hem arkalarında Kayılar vardı. Derken sağlarında ve sollarında da Kayı okçuları belirdi. Rumlar pusuya düşmüşlerdi. Osman Gazi atıldı:

– Haydi ya Allah!

Konur Alp, Aykut Alp, Abdurrahman Gazi, Sarubatu atıldılar. Hele Konur Alp, adamları ile birlikte bir kartal gibi dalıyordu Rum ordusunun üzerine.

İnegöl Beyinin askerleri de Karacahisar Beyinin askerleri de perişan olmuştu. Nikola, birkaç atlı ile kaçarak canını zor kurtardı. Osman Gazi, "Hamd olsun, şükürler olsun." diyordu. Savaş meydanında komutanlarını tek tek tebrik etti. Gözleri Sarubatu'yu aradı bir müddet. Nerede idi acaba? Seslendi:

– Aykut Alp!

– Buyur Beyim.

– Ağabeyim Sarubatu nerede?

- İlk hücumdan sonra görmedim Beyim.
- Konur Alp sen gördün mü?
- Yok Beyim.
- Acep nerelerde kaldı?

Kayılar yavaş yavaş toparlanıp Söğüt'e dönecek-ken, askerlerden biri dötrnala geliyordu. Tozu du-mana katarak, geliyordu.

Genç bir delikanlıydı gelen, soluk soluğa kalmış bir delikanlı... Atından süratle indi. Koşarak Os-man Gazinin yanına geldi.

İlkin "Beyim..." diye seslendi. Konuşamıyordu. Derin derin nefes almaya çalıştı. Yapamadı. Bütün vücudu titriyordu. Benzi atmıştı. Tekrar konuşma-ya çalıştı.

- Beyim... Sarubatu...

Osman Gazi, uzun karakaşlarını kaldırıp gence baktı.

- Ne oldu anlatsana oğlum?
- Beyim, Sarubatu şehit oldu.

Bir anda Kayılar arasında bir "Oy..." sesi yük-seldi. Yirci Dağlarında yankılanan oradan ormanla-ra, oradan göklere yükselen bir sesle inledi her yan. Sonra bir ağıt koptu Kayılardan. Dağları taşları in-leten bir ağıt... Kimi yere çöktü. Kimi bir yere da-yandı. Kılıçlar ellerden düştü. Kalkanlar fırlatıldı. Az önce Rumlar karşısında ele avuca sığmayan yi-ğitler bu haberle yıkılıp kalmışlardı.

Osman Gazi gözlerine hücum eden yaşları durdurmaya çabalayarak gence sordu:

– Cenazesi nerede?

– İlk hücum ettiğimiz yerin ilerisinde Beyim.

Osman Gazi koşarak atına atladı. Gencin tarif ettiği yere dörtlü at sürdü. Bütün Kayılar da peşinden geldiler.

Sarubatu bir çam ağacının altında yatıyordu. Yüzünde hafif bir tebessüm vardı. Sanki din yolunda, vatan yolunda can vererek şehitlik mertebesine ulaşmanın sevinci yüzüne yansımıştı.

Osman Gazi atından indi. Cenazeye baktı, inilisi duyuldu sadece:

– Ağabey...

Kanlar içinde idi Sarubatu. Ama yüzü tertemiz, nurluydu. Melekler mi yıkamıştı yüzünü, yoksa sevincinden mi parlıyordu. Işıl ışıldı.

Yürek dayanmazdı bu manzaraya. Osman Gazi cenazeye sarıldı. Ağladı, ağladı... Savaş meydanını düşmana dar eden Kayılar da onunla birlikte ağladılar.

Bu manzara, dakikalarca sürdü. Bir yıldız daha kaymıştı. Savaş meydanlarının gözü pek yığidi, Şehit Baykoca'nın babası, Mehlika Hatun'un kocası Sarubatu göçüp gitmişti.

Cenazeyi son bir kez daha atına bindirip bağladılar. Hey gidi Sarubatu, rüzgâr gibi atının üzerinde bir vakit nasıl da uçarcasına koşardı. Şimdi ise

son kez bağlanarak ata bindiriliyordu.

Cenaze namazını Şeyh Edebalı kıldırdı. Sarubatu'yu üzerinde kanlı giysileri ile Söğüt'e defnettiler.

O günlerde Osman Gazinin bir oğlu daha doğdu. Adını abisi Sarubatu Savcı'nın hatırasını yaşatmak için Savcı koydu.

Domaniç'teki çatışmanın kazanılmasının ardından Karacahisar, Osman Gazinin emri altına girdi. Adamları ile birlikte Karacahisar'a vardı. Şehirdekilerin çoğu göç etmişlerdi. Bir iki aile dışında kimse kalmamıştı.

Osman Gazi emir verdi:

– Bu kasabada kalan Rumların kılına zarar gelmeyecek. Kimsenin dinine, diline karışılmayacak. Sakın ola kimse onlara ilişmesin.

RAMAZAN

Günler aylar birbirini kovalayarak geçiyordu. Çadırında kitap okuyan Osman Gaziye küçük oğlu Alaaddin seslendi.

– Baba, eskiden hep sefere çıkardın, şimdi niye çıkmıyorsun?

Başını, kitabın üzerinden kaldıran Osman Gazi oğlunu kucağına alarak:

– Alaaddin, Ramazan ayında da sefere çıkılır, ama biraz farklı bir sefere?

– Nasıl yani?

– Bu sefer insanın kendi içindeki şeytana karşı yaptığı seferdir. İnsan oruç tutarak, ibadet ederek o şeytana karşı seferler yapmış olur.

– Ben öbür türlü seferleri sormuştum.

– Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi vesellem) Ramazan aylarında sefere çıkmadığı için biz de çıkmıyoruz Alaaddin. Çünkü bu ay bütün Müslümanların ibadete kendilerini daha çok vermeleri gereken bir ay-

dır. Anladın mı?

– Anladım baba.

– Peki, ben de sana bir soru sorayım. Sen oruç musun?

– Tabi ki orucum baba inanmazsan bak.

Alaaddin dilini çıkararak babasına gösterdi. Altı yaşındaki oğlunun bu sözleri Osman Gaziyi neşelen-dirmişti. Sefere çıkılmayalı birkaç yıl olmuştu. Osman Gazinin en büyük çalışması eğitimdi. Askerleri-ne sürekli talim yaptırıyordu. Oğullarını eğitiyordu. Bütün bir Kayı aşiretinin gençlerini eğitiyordu.

Üç günde bir büyük sofralar kuruluyordu Söğüt'te. Bey, aşiretini iftara davet ediyordu. Dünya varlığı olarak sadece koyunları vardı. Aşireti için, yabancı misafirleri için ikram olan koyunlar... Mal biriktirme derdi hiç yoktu. Hele hele ganimetten pay almayı hiç düşünmemişti.

Sürekli cirit oynatarak, askerlerine ata binme ve mızrak atma talimi yaptırıyordu. Onların çevik ol-malarını sağlıyordu. Ok talimlerine bizzat kendisi de katılıyordu. Yaşı kırkı geçmişti, ama yirmi yaşın-daki delikanlıların heyecanıyla, onlarla beraber ta-limlere katılıyordu. Yayını iyi tutamayanlara müda-hale ediyor, kendi elleri ile onları düzeltiyordu. Kı-lıç hareketlerini gösteriyordu. Gürzün, topuzun, mızrağın, kalkanın nasıl kullanılacağını anlatıyor-du. Kuvvetli olmaları için kendi aralarında güreş yaptırıyordu. Bazen onlarla kendisi de güreşiyordu.

Kendi oğullarını da bu eğitimlere katıyordu.

Askerî eğitimin bitmesi ile bu kez dinî eğitim başlıyordu. Öğleye kadar ellerinden kılıç, kalkan, ok, mızrak düşmeyen gençler; bu kez Kur'ân'larını alıyor ve hocalarının gözetiminde Kur'ân okuyorlar, okunanların mealini dinliyorlardı. Ezberledikleri sûreleri hocalarına okuyorlardı. Kılıç şakırtıları, topuz sesleri, okların ısıklıklarının yerini bir derenin şırıltısı gibi Kur'ân sesleri alıyordu.

Osman Gazi, bir gün derslerin yapıldığı çadıra giderek bir müddet çocukları seyretti. Onların heyecanlarına katıldı.

Çocuklara seslenerek:

– Küçük yiğitlerim, bugün kim Ayetel Kürsi'yi hatasız okursa ona yayımı hediye edeceğim, dedi.

Çocukların gözleri birden parladı ve çalışmak için biraz mühlet verilmesini istediler. Yarım saat sonra hepsi Osman Beyin karşısındaki yerlerini almışlardı. Ayetel Kürsi'yi okuyan ilk çocuk hata yapmadı. İkinci de üçüncü de... Önündeki on üç çocuğun hepsi de hatasız okuyunca Osman Gazi ne yapacağını şaşırdı.

– Maşallah... Doğrusu sizden bu kadarını beklemiyordum yiğitlerim, hepinizin ağzından sanki şeker şerbet damlıyor. Lâkin benim yayım bir tane. Bu yayı nasıl paylaşacağız?

Çocuklar hep bir ağızdan.

– Biz yayımızı isteriz, diye tutturdular.

Koca Bey, çocukların karşısında mahcup olmuştu. Derken içlerinden pembe yanaklı, keskin bakışlı bir tanesi başındaki küçük kavuğu düzelterek konuşmaya başladı:

– Arkadaşlar bölüşemeyeceğimiz şeyler için tartışmayalım, Beyimizde nasıl olsa hepimize verilecek aynı değerde bir hediye vardır. Hem Beyim, sûre okurken ağzımızdan şeker şerbet damladığını söylemişti. Ağzımız tatlı olsun ki ondan hep şeker şerbet damlasın.

Osman Gazi bu zeki çocuğu sevdi:

– Senin adın ne?

– Ömer, Beyim

– Kimin oğlusun Ömer?

– Babam Aykut Alp'dir, Beyim.

– Bizim cengâver Aykur Alp'in oğlusun demek, babana çektiğin belli.

Osman Gazi, Ömer'in demek istediğini anlamıştı. Hepsine aynı değerde verebileceği tek hediyelerdi. Hepsine birer ok verdi. Ağzlarının tatlanmasını istemelerinden de kabak tatlısı istedikleri anlaşılıyordu. Çocukları peşine takarak çadırına geldi. Malhun Hatun'a seslendi:

– Malhun tatlı yemeye gelmiş minik bir ordum var. Bize ne ikram edersin?

Malhun Hatun çocuklara gülümseyerek baktı ve onlara koca bir tepsi kabak tatlısı getirdi. Bal kabaklarının pişirilip üzerlerine bal şerbeti dökülerek yapılan bu tatlıya bütün çocuklar bayılırdı. Hepsi doyuncaya kadar yedi.

TUZAK

Bilecik tekfurunun sarayında hararetli bir tartışma vardı.

Nikola yüksek sesle konuşuyordu:

– Kara Osman'ı zamanında durduramadık. Onca toprağı, yüzlerce adamı kaybettik. Bu nereye kadar sürecek? Benim bugün Sakarya Vadisindeki topraklarım gitmiştir, ama bilirim ki sıra yarın size gelecektir.

Bilecik tekfuru Digenis:

– Tez elden bir çare bulmalıyız.

– Oo Digenis, sen ki Kayıların en sadık dostu değil miydin?

– Aslında ben...

– Hani Domaniç'e yaylaya gittikleri zaman değerli eşyalarını sana teslim ederlerdi. Sen de onlardan yiyip içerdin, ne oldu?

– O eski zamanda idi. Artık Osman'ı kendim

için tehlikeli görür oldum. Varsın o beni dost bilsin. Ben artık onlarla dost değilim.

– O zaman Osman'ı ve Kayıları ortadan kaldıracak bir çare bulmalıyız.

Nikola'nın sözleri üzerine bütün tekfurlar çareler düşünmeye başladılar. Aslında hepsinin derdi Bizans İmparatoru olmaktı ve birbirlerine rakiptiler. Ancak Osman Gaziye ve Kayılara karşı düşmanlıkta ortak hareket ediyorlardı. Bilecik tekfurunu Digenis atıldı:

– Ben buldum. Osman'ı ortadan kaldıracak bir çare buldum.

– Nedir?

– Geçenlerde Harmankaya Beyi Mihal'in düğününe gitmiştim. Osman Gazi de gelmişti. Düğünde samimiyetimizi pekiştirdik. Aslında o öyle sanıyor. Biz de bir düğün yapsak ve Osman'ı davet etsek. O, benden şüphelenmez ve davetimi kabul eder. Düğün sırasında da onu yakalayıp öldürürüz veya yemeğine en kuvvetli zehirlerimizden katarız.

Nikola sevinçten ayağa kalktı.

– Bence mükemmel bir plân. Sizler ne düşünüyorsunuz?

Yarhisar Beyi:

– Peki düğünü kimler arasında yapacaksın Digenis?

– Seninle daha önce konuşmuştuk ya. Senin kızını benim oğlumla evlendireceğiz.

- Yalnız Horofira bu işe karşı çıkıyor.
- Neden?
- Oğlunu beğenmiyormuş. Onunla evlenmek istemediğini söylüyor.
- Bu ne beceriksizlik, diyerek Nikola atıldı.
- Biz burada Osman'ın bizi yaşatmayacağından bahsediyoruz. Sen kalkmış kızının Digenis'in oğlu ile evlenmek istemediğini söylüyorsun. Ne yaparsan yap ikna et.
- Olmuyor Nikola, sözümü geçiremiyorum. Kesinlikle onunla evlenmem diyor.
- Biz Osman'ı öldürmenin plânını bu şekilde yaptık. Sen istersen bize katılırsın. Kızını ikna edemediğin için bizden uzak duracaksan sonuçlarına da katlanırsın.
- Ne yapacaksınız? Topraklarıma mı saldıracaksınız?
- Bize fazla bir tercih hakkı bırakmıyorsun.
- Bence siz benim için Osman'dan daha tehlikesiniz, ama verdiğim sözü tutacağım. Kızımı baskı ile düğüne ikna edeceğim.
- Düğün plânı hakkında sen ne düşünürsün Mi-hal? Osman seninle de dost gibi görünür.
- Köse Mihal hiç bozuntuya vermeden konuştu:
- Osman'ı tanırım. Böyle bir düğüne gelecektir. Lâkin onun nasıl kılıç kullandığını ve ne kadar güçlü olduğunu bilmiyorsunuz. Ağızla kuş yakalanır, ama yüz asker getirsen Osman yakalanmaz.

– Bizde yakalamak için uğraşmayız. Zehirleriz, dedi Nikola.

Bilecik tekfurı:

– Bence de en iyisi zehirlemek. Yalnız bir sıkıntımız daha var. Osman'ı düğüne getirmemiz lâzım.

– Sıradan bir elçi ile davet gönderirsen ciddiye almaz. Bence senin gitmen lâzım Digenis.

– Yok, hayır ben gitmek istemiyorum. Osman kendisine yalan söylenildiğini çabuk anlar diyorlar. Plân kurduğumu sezerse benim kafamı koparır.

– Peki kim gidecek?

– Onu da siz bulun. Bence meselâ Mihal gidebilir, dedi Digenis.

– İyi fikir. Sen gider misin Mihal?

– Tamam, giderim.

– Çok iyi arkadaşlar. Osman belâsından kurtulmamıza az kaldı, diyerek hep birlikte gülüşüler.

Nikola şarapla doldurduğu demirden kadehini havaya kaldırdı.

– Kadehimi Osman belâsından kurtulmaya kaldırıyorum. Yaşasın Bizans İmparatorluğu!

Diğer tekfur lar da hep bir ağızdan bağır dılar:

- Yaşasın Bizans!

KÖSE MİHAL

Söğüt, koca bir medrese olmuştu sanki. Osman Gazi bütün gençleri eğitiyordu. Erkeklerin eğitimleri ile bizzat ilgileniyordu. Kız çocuklarının eğitimine de en az erkeklerinki kadar önem veriyordu.

Osman, etrafına Kayının delikanlılarını toplamış ok talimi yaparken Köse Mihal'in geldiğini söylediler.

Misafirle birlikte Osman Gazinin çadırına geçtiler

– Hoş geldin Köse Mihal.

– Sağ olun Beyim.

– Buyur anlat hele. Seni biraz telâşlı görürüm.

– Sana bir tuzak kurulur Beyim.

– Hayrola.

– Bilecik tekfuru düğün düzenliyor. Beni sana davet için gönderdiler.

Osman Gazi gülümsedi.

– Tekfurun durduk yere düğün yapmasının sebebi ne ola ki?

– Gayesi sensin Beyim.

– Bu adam sırf benim için düğün mü düzenliyor yani.

– Evet. Yarhisar tekfurunun kızını oğluna alacakmış.

– Bu tekfurlar akıllanmazlar mı be Mihal? Her biri bir kaleye tıkılıp kalmışlar. Bir de Bizans'ı kurtarmak, imparator olmak isterler. Kendilerine tehlike olarak da bizi görürler. Oysa onların askerleri benim askerimin on katıdır. Yine de bizden korkmuşlarsa iyi işler yapmışız demektir.

– Haklısın Beyim.

– Düğünde benim için ne fesatlık düşünürler, bilir misin?

– Seni zehirleyeceklermiş Beyim.

Osman Gazi hafifçe güldü.

– Şurada bizim hayvanlara zehirli bir ot versen onlar bile anlar ve açlıktan ölseler dahi o otu yemezler. Hayvanlar bile zehrin ne olduğunu anlarlarken bu tekfurlar Kayı aşiretinin beyini iyice saf mı sanırlar Mihal?

– Haklısın Beyim.

– Her işte bir hayır vardır. Hemen kumandanlarımı toplayayım bu hususu bir de onlarla görüşelim.

Bir müddet sonra otağı beyler ve kumandanlar doldurdular.

Osman Gazi kısaca olanları anlattı.

– Anlayacağınız tekfurlar bir olup benim bednimi ortadan kaldırmakla Kayıları sindireceğini, dağıtacağını sanır. Siz ne dersiniz?

Toplantının en yaşlısı olan Akça Koca söz aldı:

– Beyim, Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi vesellem) düşmanın silâhı ile silâhlanmamızı öğütlemiş. Onlar kendi hesaplarına göre bir düğünle bizi avlamak isterler. Biz de kendi hesabımızı yaparız. Yüce Allah'ın izni ile onların ördükleri çorabı onların başına geçiririz.

– Düşüncen nedir?

– Düğün için Bilecik tekfurunun sarayına girmek gerekir, çünkü o sarayda onların düzeni hazırdır. Tuzaklarına düşeriz. Fazlaca bir şey yapamayız.

– Öyle ise benim de aklıma şöyle bir fikir gelir. Gazi Mihal; tekrar Bilecik tekfuruna geri göndereyim. Düğünü açık alanda yaptırmaya çalışalım ve kadın ve kızlarımızı getireceğimizi bildirelim. Ne dersiniz, diye sordu Osman Gazi.

Beyler gülümsediler. Plânı anlamışlardı.

– Çok iyi olur Beyim, dediler.

– Öyle ise Mihal sen tekrar Bilecik'e git. Tekfura de ki “Kayılar Bilecik'e kadar gelmişken oradan geri dönmeyip yayla için Domaniç'e çıkmak isterler. Osman Gazi soruyor: ‘Âcaba kadın ve kızlarımızı da getirsek kabul buyururlar mı?’ Bir de düğün demek şenlik demektir. Kadın ve kızlarımızla gelirse kalabalık oluruz, saraya sığmayabiliriz. Nasıl olsa mevsim bahardır. Şöyle yeşillik bir yerde düğün yaparsa kalabalık geldiğimizden utanmamış oluruz.” Söylediklerimi aynen iletir misin?

– Başıım gözüm üstüne Beyim.
– Giderken boş gitme bir sürü tiftik, bir sürü kıvırcık koyun götür.

– Olur Beyim, dedi köse Mihal.
– Unutmadan! Bir de “Osman Gazi kırk koca sandık düğün hediyesi gönderecek. Hatta sandıklar hazırlatmaya başladı.” dersin

– Emredersin Beyim.
Ertesi gün Bilecik önlerinde Köse Mihal göründü. Arkasında da iki çobanın getirdiği iki sürü koyun vardı.

Bilecik tekfurı hediyeleri görünce sevindi.
– Mihal, bakıyorum elin boş gelmemişsin. Bunları Osman mı gönderdi?

– Evet.
– Ne oldu, düğüne gelecek mi?
– Gelecek. Yalnız kadınlarımızı ve kızlarımızı da getirsek diyor. Bilecik'e kadar gelmişken oradan Domaniç'e geçmek istiyormuş.

– Demek kadın ve kızlarla gelecek. Çok iyi.
– Bir de isteği var.
– Nedir?
– Diyor ki kadın ve kızlarla gelirsek kalabalık oluruz. Saraya sığmayız. Şöyle çayırılık, yeşillik bir olanda düğün yapılırsa da kalabalık geldiğimiz için utanmasak.

– O zaman düğünü Çakırpınar'da yapalım. Sonra Osman, kızlarını kadınlarını getirmemezlik yapmasın.

Tekfur kakhkaha atarak konuşmasına devam etti.

– Mihal, şu Türkler de ne kadar komik insanlar. Yok, kalabalık geleceklermiş de bize ayıp olmasın diye açık alanda düğün yapmamızı istiyorlar. Söyle Osman'a düğünü Çakırpınar'da yapacağız. Buyurun gelsin. Kadınlarını, kızlarını da mutlaka beklediğimizi söyle.

Bilecik tekfurı, mevcut durumdan iyice keyiflenmişti. Düğün için hazırlıklar yapılmaya başlandı.

Söğüt'e geri dönen Köse Mihal, Osman Gazinin çadırına girdi.

– Hoş geldin Mihal. Haberler nasıl?

– Tekfura isteklerini ilettim Beyim. Hepsini kabul etti. “Osman Gazi kadınlarını kızlarını mutlaka getirsin.” diyor.

– Düğünü yeşillikte yapılmasına ne dedi?

– Kadın ve kızları getirirseniz düğünü Çakırpınar'da yapacağını söyledi.

– Çok iyi bir iş yaptın Mihal. Sen şimdi git biz hediye sandıklarını hazırladığımız zaman tekrar gelirsin. Sonra hediyelerle birlikte Bilecik'e gidersin.

– Tamam Beyim.

KIRK SANDIK HEDİYE

Düğüne hediye olarak gidecek büyükçe kırk sandık hazırlandı. Sandıklar kırk atın üzerine yüklendi. Hediyeleri götürmek için de kırk tane kadın hazırlandı.

Sandıkların hazırlanması büyük bir sır gibi saklanıyordu. İçine ne koyulduğundan kimsenin haberi yoktu, ama hediyeler, yüklendikleri atları bayağı zorlayacak ağırlıktaydı.

Düğün zamanı gelmişti. Hediyeleri götürmek için kırk atla, kırk kadın Köse Mihal'le yola çıktı. Osman Gazi gülümseyerek hediye kervanının gidişini seyretti. Ardından emretti:

– Bilecik'e düğüne gidecekler hazırlansın!

Hediye kervanı Köse Mihal'in önderliğinde Bilecik'e vardı. Kalede on-on beş nöbetçi dışında kimse yoktu. Bütün ordu düğün alanındaydı. Kale kapısının yanındaki nöbetçiler seslendi:

– Durun! Kimsiniz?

– Ben Harmankaya tekfurı Mihal, Osman Gazinin düğün için gönderdiği kırk sandık hediye getirdim.

Kapılar açıldı. Rum askerler kadınlara kötülük yapma düşüncesindeydiler. Bir tanesi:

– Kayıları buradan sağ göndermeyiz, diyerek bağırdı.

Kadınların korkacaklarını, kaçacaklarını bekliyorlardı. Kadınlar ise hiçbir şey olmamış gibi oldukları yerde duruyorlardı. Bir elleri ile başörtülerini tutuyorlardı. Gözleri dışında her yerleri kapalıydı. Askerler silâhlarını bir tarafa bırakıp kadınların üzerlerine yürüdüler. Bir tanesi kervanın en önünde bulunan kadının başörtüsünü tutup çekti.

Asker, başörtüsünü çekmesi ile gördüğü manzara karşısında küçük dilini yutacak gibi oldu. Örtünün altında pala bıyıklı bir Kayı askeri vardı. Derken diğerleri de üstlerindeki örtüleri attılar. Hepsi erkekti ve kılıçlarını örtülerinin altına saklamışlardı.

Sandıkların içinden de diğer askerler çıktı. Rum askerleri telâş içinde kaçmaya çalıştılar. Örtüsü çekilen Kayı askeri, Rum askerin ensesinden yakalayıp duvara yapıştırdı.

– Biz de bir söz vardır her kuşun eti yenmez diye. Bunu unutmayasın, dedi.

Diğerleri de kaçan Rum askerleri ni yakalayıp avluda sırt sırta toplayıp bağladılar.

Köse Mihal, derhâl kale kapısının kapatılmasını emretti. Bilecik kalesi çok kısa bir süre içinde ele geçirilmişti. Köse Mihal içinden, "Bu Osman Gazi ne kadar zeki bir adam." diye geçiriyordu.

Bu sırada Bilecik tekfurı, Çakırpınar'da büyük bir hazırlık yapmıştı. Yüzlerce hayvan kesilmiş, yakı-

lan ateşlerde pişiriliyordu. Bir yandan da eğlence devam ediyordu. Rumca şarkılar söyleniyor, oyunlar oynanıyordu. Herkes neşe içindeydi. Düğün alanında neşesi olmayan tek kişi gelin Holofira idi. Bir cenazeye gelmiş gibi asık suratla bekliyordu. Damat kendisi ile bir şeyler konuşmak için çabalıyorsa da onu tersliyordu.

Yemekler henüz dağıtılmamıştı. Osman Gazinin gelmesi bekleniyordu. Bilecik tekfurı, Osman Gazinin bir baskın yapmasından çekindiği için de bütün ordusunu düğün alanının arka tarafına gizlemişti.

Düğün alanında tekfur lar birbirleri ile Osman'ı nasıl öldüreceklerinin hesabını yapıyorlardı. Bilecik tekfurı kendinden çok emindi. Yarhisar tekfuruna:

– Eğer Osman'ı zehirleyemezsek gizlenen askerlerim onu buradan canlı çıkarmayacaklar.

– Çok iyi yapmışsın Digenis. Osman'ı öldürdükten sonra artık onun topraklarına da sahip olursun.

– O kolay iş, diyerek kahkaha atmaya başladı.

– Çok şeytan adamsın Digenis.

– Öyleyimdir.

Osman Gazinin kafilesı uzaktan göründü. Kendisi en önde duruyor, kadınlar ve kızlar da arkalarından geliyordu. Yanında erkek olarak sadece yaşlı kumandanlarından Akça Koca ile Samsa Çavuş görülüyordu.

Digenis misafirlerini büyük iltifatlarla karşıladı.

– Hoş geldiniz. Ne iyi ettiniz de geldiniz Osman Gazi.

– Sağ olasın. Bizim dinimizde davet edilen yere gitmek sünnettir. Sen davet edersin de gelmez miyiz?

– Sana tanıştırmak istediğim tekfur var. Bu Yarhisar tekfuru Aleks, bu İnegöl tekfuru Nikola.

– Aya Nikola'yı iyi tanırız. Sanırım o da bizi tanıır, deyince Nikola.

– Dostum şimdi düğündeyiz. Düğün demek eğlence demek. Lütfen düşmanlıkları bir kenara bırakalım.

– Biz suyun uyuduğunu gördük, düşmanımızın uyuduğunu görmedik ya, her neyse...

Osman Gazi tekfurlarla konuşurken bir yandan da uzakta görünen Bilecik Kalesi'nden gelecek işareti bekliyordu.

Bir müddet sonra Bilecik Kalesi'nden bir ateşin yakıldığını gördü. Bilecik fethedilmişti. Köse Mihal görevini yapmıştı, sıra kendilerine gelmişti.

DÜĞÜNDE

Osman Gazi ile birlikte gelen kadınlar ve kızlar yüzlerini sımsıkı kapatarak bir köşede topluca bekliyorlardı. Önlerine yemekler konuldu, ama hiçbiri yemeklere dokunmuyordu. Rum kadınlar ise bir yandan şarkılar söyleyerek danslar ediyorlar bir yandan da onlara küçümseyerek bakıyorlardı. Digenis, kadınların hiçbir şey yiyip içmediklerini fark etti.

– Osman Gazi, kadınlarınız neden yemeklerimizi yemiyorlar? Merak etmeyin dininizin emirlerini biliyorum. Bu etler senin gönderdiğin koyunların eti. Domuz eti filân değil. Hem de Müslüman kasaplara kestirttim. Korkmadan yesinler.

– Biz de çalının arsızına bodur, yemek hırsızına obur derler. Onlar fazla bir şey yemezler. Yalnız bizim yemekler hani? Neden hâlâ gelmedi.

– Hemen getiriyorum.

Digenis telâşla yemeklerin yapıldığı yere koştu.

– Sersem herifler. Osman Gazinin yemeğini hâlâ hazır edemediniz mi? Şimdi şüphelenecek, çabuk olun!

– Efendim yemek hazır.

– Verdiğim zehrin hepsini attın mı?

– Attım efendim.

– Güzel. Hemen getir.

Zehirli yemek Osman Gazinin önüne konuldu. Kayı aşiretinin Beyi gülümseyerek Digenis'e baktı:

– Bre Digenis, seninle babam dostluk kurmuştu değil mi?

– Evet.

– Ben o vakitler çocuktum. Ama hâlâ hatırlımadır. Bütün kıymetli mallarımızı Domaniç'e çıkmadan önce sana gönderirdik. Dönünce de senden alırdık. Rahmetli babam sana bu hizmetin karşılığında hediyeler gönderirdi.

– Aynen öyle Osman.

– Peki, sen zeki bir adamsın, değil mi Digenis?

– Eh övünmek gibi olmasın, öyle derler.

– Sen de zeki isen ben daha ne diyeyim Digenis. Hayvanlar bile zehrin ne olduğunu anlarken sen Kayı beyinin ahmak olduğunu mu sanırsın?

– Ne zehri Osman?

– Ne zamandan beridir koyun etlerinden mavi sular çıkar oldu Digenis?

Digenis birden şaşkına döndü. Bir şeyler diyecek oldu, beceremedi. Rengi attı. Sıtma hastaları gibi titremeye ve terlemeye başladı.

Derken Çakırpınar'da Osman Gazinin haykırışı duyuldu:

– Haydi, ya Allah!

Deminden beri bir köşede sessizce bekleyen kadınlar ve kızlar birden üzerlerindeki örtüleri attılar. Digenis ve diğer tekfurular iyice şaşkına döndüler. Üzerlerinden düşen örtülerin altından ellerinde palalarıyla, pala bıyıklı Kayı yiğitleri çıkıyordu. Süratle atlarına atlayarak düğün meydanını birbirine kattılar. Konur Alp, Digenis'i yakaladı. Kılıcını Digenis'in boynuna dayayarak

– Beyim emret! Bu keferenin işini bitireyim.

– Hayır, Konur Alp. Gerçi kendisi bizi zehirlemeye çalıştı, amma biz yine de ev sahibimize bir şey yapmayalım.

Konur Alp, Digenis'i bıraktı. Digenis hemen sabahdan itibaren gizlediği ordusuna hücum emri verdi:

– İsa aşkına saldırın!

Digenis'in ordusu tozu dumana katarak saldırıya geçti. Osman Gazi ve adamları süratle kaçmaya başladılar.

Digenis'in sesi her yerde yankılanıyordu.

– İsa aşkına çabuk olun, gidin ve bana Osman'ı getirin!

Tekfurun ordusu büyük bir hızla takibe başladı. Osman Gaziye yetişmek üzereydiler. Kayılar, tekfurun ordusunu âdeta enselerinde hissediyordu. Tekfurun kuvvetleri yedi-sekiz at boyu mesafeye kadar gelmişti. Birden Osman Gazinin sesi yankılandı.

– Duuur!

Kaçan Kayı kuvvetleri, Beyin emri ile durup geri döndü. Tekfurun ordusu olanları anlamıştı. Kaçan bir Türk ordusu birden durup geri dönüyorsa bunun tek bir anlamı vardı: Pusuya düşmüşlerdi. Dört bir yandan Kayı askerleri çıkarak Rumları ok yağmuruna tuttular. Çember içine alınan ordu kısa süre içinde imha edildi.

Digenis, ordusunun uzun süre geri dönmemesi üzerine kuşkulananmaya başladı. Orduyu sarayda bekleyeyim diyerek kaleye doğru yöneldi. Kale kapısı kapalı idi.

– Nöbetçiler, kapıyı açın!

Kapı açılmıyordu. Bu kez daha şiddetli bir sesle:

– Hey size söylüyorum. Uyuyor musunuz? Kapıyı açın!

Kapı bir türlü açılmıyordu. Yukarıdan Köse Mihal'in sesi duyuldu.

– Hey Digenis. Bağırıp durma, sana kapıyı açmaya niyetim yok.

– Bu ne demek oluyor?

– Söyleyeyim dostum. Kayılar kaleni ele geçirdiler, demek oluyor.

– Bu ne biçim şaka Mihal?

– Şaka mı gerçek mi birazdan anlarsın.

Digenis sinirden kıpkırmızı olmuştu. Kendini büyük bir yalnızlığın içinde buluvermişti.

– Hey Digenis, bak misafirlerin var. Sen onlarla ilgilen diyerek dörtnala gelen Osman Gazi ve adamlarını gösterdi.

Osman Gazi düğün meydanındaki ganimetleri toplatarak kaleye gönderdi. Bu arada gelinlik için-

de bekleyen, on beş yaşında bir kız olanları hayret ve hayranlık içinde seyrediyordu. Osman Gazinin yanlarından geçtiğini görünce yalvarmaya başladı.

– Ne olur benim canıma kıymayın.

– Biz Kayılar kadınlara, çocuklara ilişmeyiz kızım. Korkmayasın.

– Sağ olun efendim.

– Sen kimsin?

– Ben Holofira. Yarhisar tekfurunun kızıyım. Bugün Bilecik tekfurunun oğlu ile evlendirilecektim.

– Tekfurun oğlu ile evlenmek istiyor muydun?

– Hayır.

– O zaman sen benim gelinim ol. Oğlum Orhan'a seni alsam kabul eder misin?

– Bilmem ki.

– Sen bilirsin.

– Tamam efendim. Burada bu korkakların içinde olmaktansa sizinle beraber yaşamak isterim.

– Peki, hazırlan o zaman.

Osman Gazi daha sonra kaleye girdi. Köse Mihal onu kapıda karşıladı. Birbirlerine sarıldılar.

– Gazan mübarek olsun Beyim.

– Gazan mübarek olsun Köse Mihal. Hayır hayır Köse Mihal değil; Gazi Mihal. Sen artık Mihal Gazisin.

Osman Gazi, daha sonra bir köşeye çekilerek şükür namazı kıldı. Ellerini duaya kaldırdı:

"Ya Rabbi. Gayemiz senin adını yaymak, Efen-
dimizin sancağını her köşede dalgalandırmaktır. Bi-
ze bu kaleyi fethetmeyi nasip ettiğin için sana hamd
ediyorum." diyerek şükretti.

Söğüt'e geri döndüğünde artık Orhan Beyin
düğününün hazırlıkları yapılmaya başlandı. Osman
Gazi, Holofira'ya Nilüfer ismini verdi. Sade bir dü-
ğünle Nilüfer'le Orhan Bey evlendiler. Daha sonra
Nilüfer Hatun, Müslüman oldu.

Osman Gazi bir gün çadırında dinlenirken bir
habercinin geldiğini söylediler. Osman Gazi haber-
cinin içeri alınmasını söyledi.

– Hayırdır delikanlı?

– Selçuklu Devleti'nden haberler var Beyim.

– Ne haberi?

– Durumlar pek iyi değil Beyim. İlhanlı Moğol-
ları saldırınca Selçuklu hükümdarı III.Alaaddin
başkenti terk edip kaçmış. Tacını tahtını orta yerde
bırakmış.

– Desene Anadolu'da dirlik ve düzen dağılıp gi-
decek.

– Beyim en doğrusunu bilir.

– Şer gibi görünen şeyde hayır, hayır gibi görü-
nen şeyde de şer vardır, derler. Yüce Allahu ümme-

timizi ve neslimizi korusun.

Ertesi gün toplanan kumandanlar arasında da son gelişmeler konuşuluyordu. Osman Gazi:

– Kumandanlarım, gayri Anadolu'da hükümdarlık diye bir şey kalmamıştır. Moğollar, Anadolu'da uzun müddet kalamazlar. Moğol şu an burada bir sel gibidir. Sağlam bir yere tutunamazsan seni alıp götürür. Ama biz önce Allah'a sonra da birbirlerimize tutundukça; değil Moğol, daha azgın kâfirler de gelse bizi yerimizden oynatamaz. Kayı beyliği büyümektedir. Artık Söğüt bize dar gelir. Bundan böyle Bilecik'e taşınmak gerektir. Tez elden hazırlanınız. Bundan böyle yeni merkezimiz Bilecik'tir.

Osman Gazi, heyeti şöyle bir süzdükten sonra sözlerine devam etti:

– Ben ki Kayı aşiretinin beyi Ertuğrul oğlu Osman isem bundan böyle Selçuklu sultanına bağlı değilim. Bundan gayri ben ve benim oğullarım Selçukluya bağlı olmayacaktır.

– Beyim daha doğrusunu bilir.

– Sen de bundan gayri cuma namazlarında hutbenin sonunda Selçuklu sultanının adını değil Kayı aşireti beyinin adını söyle Dursun Fakı.

– Başüstüne Beyim.

Osman Gazinin sözleri, toplantıdakileri heyecanlandırdı. Konur Alp'in gözünde ışıklar parladı. Akça Koca dualar mırıldandı. Gündüz Alp dolu gözlerle küçük kardeşine bakakaldı.

Osman Gazi bağımsızlığını ilân etmişti. Altı asır cihana hükmedecek bir devletin tohumları filizlenmeye başlıyordu.

KOYUNHİSAR SAVAŞI

Osmanoğulları artık bağımsız bir beylikti. Çok geçmeden gelen bir haber Kayıların huzurunu kaçırdı. Genç bir delikanlı, olan biteni anlatıyordu:

– Beyim, komşu Rum tekfuru üzerimize sefer hazırlamaktaymış.

– Sefer mi?

– Doğrudur Beyim. Hatta Bizans da onlarla birlik olmuş.

– Demek Bizans da işin içinde.

– Bizans, bu sefer için iki bin asker gönderecekmiş.

Osman Gazi bir an durakladı. Düşündü. Sakin bir şekilde haberci ile konuşmaya devam etti.

– Hangi Rum beylerinin üzerimize geleceğini bilir misin?

– Bursa tekfuru, Kestel, Bednos ve Kite beyleri.

– Desene bu kez düşman bizi yaşatmamak arzusunda mıdır?

– Beyim doğrusunu bilir.

– Bize düşen ne ise onu yapmak gerektir.

Osman Gazinin içindeki sıkıntı bütün benliğini kapladı. Kaşları iyice çatıldı. Yüzü karardı. İçinden "Bunca düşmana karşı ne yapılır?" diye düşünüyordu. Hadiseden silâh arkadaşlarını haberdar etti. Yaptıkları toplantı sonunda Osman Gazi kararını açıkladı:

– Hemen sefere hazırlanacağız. Onlar baskın yapmadan biz onları karşılayacağız.

Temmuz ayının ortalarıydı. Her yan sıcaktan kavruluyordu. Kayı askerleri aileleri ile helâlleşti. Kimi karısına veda sözlerini söylüyor, kimi çocuklarına analarını üzmemeleri için nasihat ediyordu. Kimisi de analarının ellerini öperek hayır dualarını istiyordu:

– Bizi duadan mahrum bırakmayasın ana. Haydin Allah'a emanet olasınız.

Osman Gazi, Malhun Hatun ile vedalaştı. Sonra atına binerek ordusunun önüne geçti. Eliyle askerlerine işaret ederek yola çıktılar.

Rum tekfurları ile Osmanlı kuvvetleri, Bursa'nın kuzeydoğusunda Koyunhisar'da karşı karşıya geldi.

Osman Gazi son bir kez askerlerine bakarak seslendi:

– Yiğitlerim, şimdiki harp bundan öncekilere benzemez. Mümkün olduğunca birbirlerinize yakın durun. Cuma namazında nasıl saflar hâlinde sıkıca duruyorsak aynı onun gibi duracaksınız. Bir arada oldukça yanımıza sokulamayacaklardır. Burada Kayılar ya olacak ya ölecektir. Allah hepimizin yardımcısı olsun. Gazanız mübarek olsun.

Ardından Osman Gazi avazı çıktığı kadar bağırdı:

– Haydi, ya Allah!

Koyunhisar bir anda Osmanlı askerlerinin "Allah Allah!" sesleri ile inledi. Osman Gazi, ordusunu süratle düşman üzerine saldı. Boru ve da-

vul nağmeleri inletiyordu her yanı. Meydanı kılıç sakırtıları, ok ısıkları, bozdoğan sesleri kaplamıştı. Düşman kuvvetleri toparlanmaya bile fırsat bulamamıştı. Bir yıldırım hızıyla darbe yiyen tek-furlar canlarını kurtarma telâşına düştüler.

Kayı kuvvetleri dört koldan Rumlara saldırıyordu. Rum tarafından oklar yağıyordu. Bütün Rum ordusu kirpi olmuş ok savuruyordu âdetâ. Gelen bir ok ordunun en ön saflarından bir yiğidin yüreğine saplandı. Bir "Allah!" sesi ile inledi Koyunhisar. Sesi sahibi Gündüz Alp'in oğlu Aydoğdu idi. Atından yere yuvarlandı, toza toprağa karıştı. Üstü başı kan içinde kalmıştı. Manzarayı gören Osman Gazinin yüreği dağlandı. Atından inip Aydoğdu'nun yanına varmak istedi. Rum okçuları fırsat vermiyordu. O an Osman Gazinin gür sesi duyuldu:

– Haydin yiğitlerim! Allah, Allah, Allah!

Kayı kuvvetleri birden hücumu artırdılar.

Onlar savaşırken Yenişehir'de ise dualar ediliyordu: "Allah'ım ordumuzu galip getir." Dualar ile birlikte hatimler indiriliyordu. Bembeyaz örtüler içinde kadınlar Yaradana yakarıyordu. İhtiyarlar hacet namazı kılıyorlardı. Topluca çarpan yürekler topluca dua ediyordu. Eller semaya muzaffer olunması için kalkıyordu: "Allah'ım ordumuzu kâfirler karşısında zelil ettirme."

Tekfurların kuvvetleri geri çekilmeye başladı. Osman Gazi takipten vazgeçmiyordu. Düşman takibinde atılan her adımda şehit verme pahasına bir takip sürdürülüyordu. Uzakta Dinboz Dağı görüldüğü zaman Osman Gazi savaşın bitmesinin yakın olduğunu anladı.

Savaş meydanına büyük bir gururla gelen tekfurlar, artık kaçacak delik arıyorlardı. Tekfurların kuvvetleri dağıtılmıştı. Koyunhisar, Rumlara karşı ilk ciddi zaferi olmuştu Osmanlının. Osman Gazi kan ter içinde kalmıştı. Aklında Aydoğdu'nun şehadeti vardı. Uzaktan bir ağıt yükseldi bir anda. Dinboz Dağında yankılanan bir ağıt.

– Bu ağıt nedir, diye sordu.

– Beyim, diyebildi genç bir asker. Arkasını getiremedi. Önüne baktı.

Osman Gazi anlamıştı. Aydoğdu'nun şehit olduğunu herkes öğrenmişti. Uzakta Gündüz Alp'i gördü. Bir ağacın altına tek başına oturmuş ağlıyordu.

Osman Gazi, olduğu yerde kalakaldı. Şehit olanların arasına biri daha katılmıştı. Önce yeğeni Baykoca sonra ağabeyi Sarubatu şimdi de Aydoğdu... Harp meydanlarının şahini Aydoğdu. Anasının fidan boylu yiğidi Aydoğdu.

Koşarak Gündüz Alp'in yanına gitti. Söyleyecek

bir şeyler aradı. Evlât ateşi düşen bir yüreğe ne söylenebilirdi ki... Sadece "Ağabey" diyebildi sarılarak. Konuşmaya ne hacet. Gerisini zaten gözyaşları anlatıyordu. Askerlerin dilinden bir tek söz dökülüyordu: "İnna lillahi ve inna ileyhi raciun" Aydoğdu'nun yadigârı kalmıştı geride: Bir at, bir kılıç, bir yay ve birkaç ok.

ORHAN BEY

Osman Gazi elli altı yaşına gelmişti. Saçı sakalı ağarmış. Eski gücünü biraz kaybetmişti. Eskisi gibi her attığını vuramıyordu, ama yüreği bambaşka idi. Her geçen yıl bir rüzgâr oluyor, yüreğindeki heyecan kıvılcımlarını alevlendiriyordu.

– Bahadırlarım, artık bundan gayri Bursa'ya sıra gelmiştir. Resulü Kibriya Efendimizin sancağı Bursa'da dalgalanmalıdır.

Bütün komutanların gözlerinde bir sevinç belirdi birden, ama en heyecanlıları Mihal Gaziydi. İlk kez Müslüman olarak katılacaktı bu sefere.

Osman Gazi her zaman olduğu gibi zihnindeki plânları arkadaşlarının görüşlerine sordu:

– Benim düşüncem, Bursa'nın hemen kuşatılmasından önce civarındaki kalelerin alınmasıdır. Etrafını kuşatmadan Bursa'yı kuşatırsak Allah korusun iki ateş arasında kalabiliriz.

Toplantının başından beri suskun bir şekilde duran Mihal Gazi söz istedi:

– Dediklerin muvafıktır Beyim. Osmaneli'nden başlayarak Akhisar, Geyve ve Leblebici kalelerini almadan Bursa'ya yönelmeyelim.

– O zaman bu kaleleri almak senin ve benim gibi yaşlılara kalsın Mihal. Diğerleri de kuşatmalar için hazırlık yapsınlar.

Bursa'nın etrafındaki kaleler tek tek düşüyordu. Sıra Bursa'ya gelmişti. Bir yandan Bursa kuşatılıyor, bir yandan da kuşatma için iki kale inşaatı Bizans'ın, Bursa valisinin şaşkın bakışları arasında son hızla devam ediyordu.

Kuşatma uzadıkça uzuyordu. Direniyordu Bursa. Osman Gazi bir yandan ilerleyen yaşı ile birlikte artan acıları ile kıvranıyordu. Dizlerindeki ağrılar yüreğine çarpıyordu âdeta. Ve içini bir korku kaplıyordu yavaş yavaş. Bu şehri almadan göçecek miydi yoksa? Kaderde ne varsa o olacaktı. Ne gelirdi ki elden.

Aylar, yıllar böylece gelip geçti. Osman Gazi ağrılarından kuşatmaya zor çıkıyordu. Uzun uzun Bursa'ya baktı.

– Ey direnen şehir, teslim olmayacak mısın?

Oğullarının gelmesini söyledi. Orhan, Alaaddin ve Pazarlı babalarının yanına geldiler. İhtiyar gazi yorgun sesiyle konuşmaya başladı. Bir yandan konuşuyor bir yandan da eliyle Bursa'da bir yer gösteriyordu.

– Evlâtlarım, ben ölürsem mezarımı şu ilerideki kümbetin olduğunu yere gömünüz. Bu ricam size vasiyetim olsun.

Orhan Bey gözleri dolu dolu, babasına baktı. Osman Gazi, Bursa fethini duymadan göçmemeliydi.

Osman Gazi, her vakit olduğu gibi kumandanlarını topladı. Kendisi ile birlikte savaştan savaşa koşmuş yiğitlerin de yaşları ilerlemişti artık. Geçen zamanda yeni üyeler dahil olmuştu toplantılarına.

Osman Gazi yattığı yerden doğruldu. Titrek bir sesle:

– Kumandanlarım, yiğitlerim! Bu zamana kadar sizinle at sırtından inmeden yaşadık. Lâkin ben artık size ve beyliğe bey olabilecek durumda değilim. Bir çağlayan nehir gibi dört bir yana yayılan Kayılara benim ihtiyarlığım bent olmasın. Bilirim ki duran su kokmaya başlar. Bundan sonra oğullarımdan biri bey olsun, bütün işleri yürütsün. Aranızda toplanın ve kimi bey yapacağınıza karar verin.

Konur Alp, Osman Gazinin sözlerini dinlerken ağlamaya başladı. Aykut Alp orada öylece dondu kaldı. Mihal Gazi ağlamamak için dudaklarını ısıırıyordu.

Bütün beyler, ahi dervişleri; Osman Gazi yerine kimin bey olacağını karar vermek için toplandılar. Osman Gazinin iki oğlu Alaaddin ve Pazarlu, Orhan'ın bey olmasını istediler. Sonra da kararı Osman Gaziye bildirdiler.

– Beyim eğer uygun görürseniz Orhan Beyi yeni beyimiz olarak seçtik.

– Muvafıktır. Orhan'ı ve toplantı heyetini yanıma çağırın, dedi.

Bütün heyet, yaşlı beyin yanına vardılar. Osman Gazi:

– Öğrendim ki bundan sonra sancağımızı taşıma görevi Orhan'ıma nasip olmuştur. Sizlere ve özellikle Orhan'a birkaç sözüm vardır:

– Oğulcuğum ben ölüyorum, ama üzülmiyorum. Çünkü senin gibi bir halef bırakıyorum. İslâm dininin işlerini her şeyden evvel ele al ve her daim göz önünde bulundur. Cihat işlerini sakın gevşekliğe uğratma. Çünkü bir farzın yerine getirilmesini sağlamak, din ve devletin kuvvetlenmesine vesile olur.

Yüce dinimizin yaymaya çalış. Çünkü bir hükümdarın en birinci vazifesi budur. Bizim mesleğimiz Allah yoludur ve maksadımız Allah'ın dinini yaymaktır. Yoksa kuru kavga ve cihangirlik davası değildir. Sen Allah'ın yolunda oldukça Allah'ın lüt-funa nail olursun.

Dindar olmayan, zevklerine düşkün, tecrübesiz kimselere devlet işlerini verme! Zira Allah'tan korkmayan bir kimse, kullarından da utanmaz. Her daim adaletli ol, merhametli ol, iyi adam ol. İdare ettiğin halka karşı eşit muamele et. Onları himaye et. İstişare etmeden bir iş yapma. Bilmediğin şeylere

âlimlere danışmadan başlama.

Sakın ola orduna ve zenginliğe güvenip mağrur olma. Benim hâlimden ibret al ki zayıf, güçsüz bir karınca misali; hiç lâıyk olmadığım hâlde buraya geldim ve Allahu Tealânın nice ihsanlarına ve inayetlerine kavuştum. Sen de benim uyduğum ve uyguladığım nizamı uygula.

Fahri Kâinat Efendimiz Hazreti Muhyammed Aleyhisselâmın dinini, bu yüce dinin mensuplarını ve itaat eden diğer tebaanı himaye eyle! Hanedanımdan ve torunlarımdan her kim ki doğru yoldan ve adaletten geri kalır; o kimse, mahşer günü, Peygamber Efendimizin şefaatinde mahrum kalsın!

Daima adalet ve insaf üzerine bulun. Zulme meydan verme. Haksız olarak hiç kimseye muamelede bulunma. Daima halkını hoşnut edecek şeyleri arayıp, yapılmasını sağla. Bilesin ki onların her daim gönüllerini kazanmak büyük nimettir. Unutma ki topraktaki sarsıntı sadece evleri yıkar; ama hükümdara olan güvendedeki sarsıntı devleti yıkar. Hepingizi Allahu Tealâya emanet ediyorum.

Osman Gazi, beyliğini yüzünü kara çıkarmayacak bir yiğide bırakmanın rahatlığı içindeydi.

Günler Sakarya Nehri gibi sessiz akıyordu. Osman Gazinin hastalığı daha da ilerlemişti. Bir denize akan nehir gibi durgunlaşmış, yatağa hapsolmuş-

tu. Oysa Şimdi Bursa önlerinde ordusunun başında olmak vardı. Ne kadar çok arzu ederdi "Allah Allah!" seslerini, at kiŐnemelerini duymayı.

Bu sırada Orhan Gazi günlerdir Bursa'nın alınmasının pl nlarını yapıyordu. On iki yıldır Bursa'nın fethi için çabalıyorlardı. Bursa hâlâ direniyordu.

VEDA

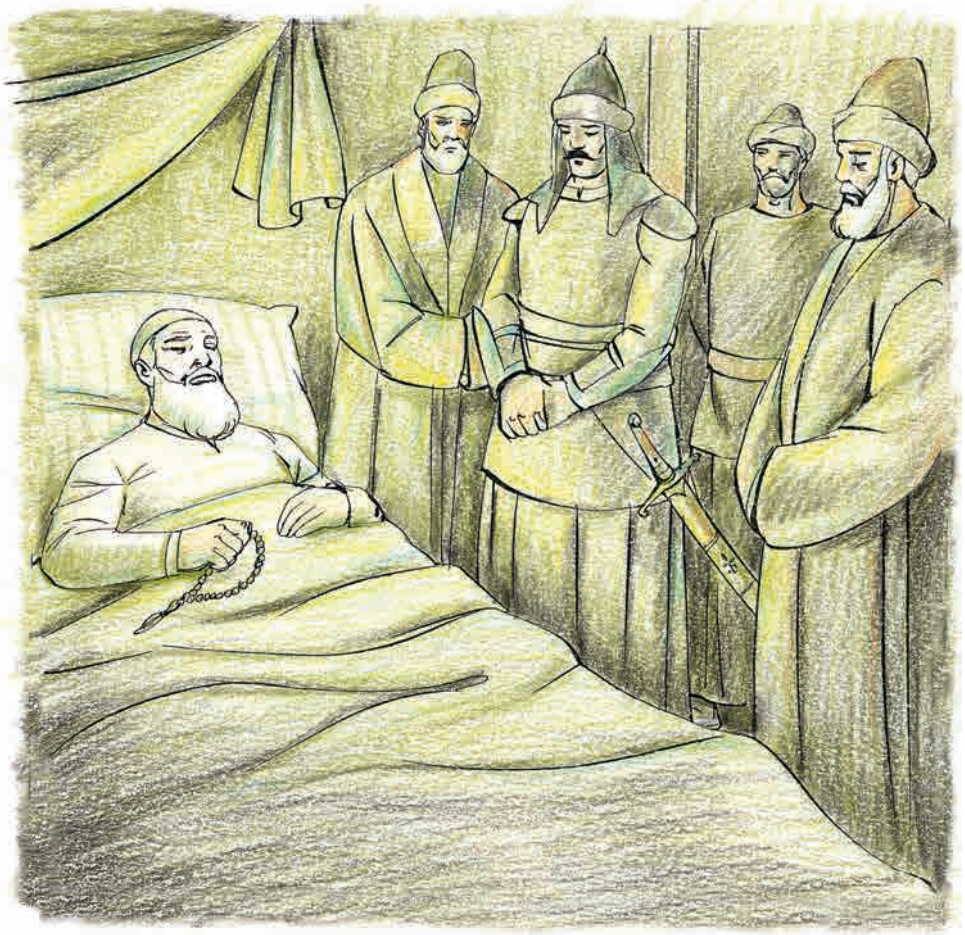
Osman Gazi, ahiret yurduna yolculuk vaktinin yavaş yavaş geldiğini anlıyordu. Osmanlı orduları Bur-say'ı kuşatalı on iki yıl olmuştu. Bursa'nın fetih haberi gelmiyordu bir türlü. Osman Gazi oğlu Orhan'a:

– Ne oldu Orhan? Kuşatma ne hâldedir, diye sordu.

– Bursa direniyor baba. Lâkin ne vakte kadar daha direnir bilemem.

– Sabırla kuşatmaya devam et oğlum. Ben senin yaşlarında iken rahmetli Edebalı hazretleri bana "Bey dediğin sabretmesini bilmeli." derdi. Ben de sana demiş olayım.

– Emir sayarım baba. İnşallah bir gün sana muş-tulu haberi getireceğim. N'olur dualarını eksik etme.

– İnşallah oğlum.

Orhan Gazi, babasının ellerini öperek çadırdan çıktı. Osman Gazi arkadan uzun uzun oğluna baktı. Doğduğu günü dün gibi hatırlıyordu. Şimdi koca bir bey oldu diye düşündü. Malhun'u hatırladı. Annesi

Orhan'ı ne kadar severdi. Gece gündüz demeden nasıl bakardı ona. Gözlerinden bir damla yaş süzüldü.

Yatağa mahkûm hayatta, zaman bitmek tükenmek bilmiyordu. Her gece ve gündüzün değişimi eziyet oluyordu artık. Osman Gazi iyice yataktan kalkamayacak duruma geldi. Dizleri iyiden iyiye şişti. Artık namazlarını yattığı yerden ima ile kılıyordu.

Osman Gazi, öğlen vakti dörtmala gelen atlının sesini duydu. Orhan Gazi, yüzünde güller açarcasına yanına geldi.

– Baba! Baba! Dualarımız kabul oldu. Cenab-ı Mevlâ Bursa'yı bize nasip etti. Bursa düştü baba. Bursa düştü.

Osman Gazi, yıllardır unuttuğu gülümsemesini yeniden hatırladı ve yaşlı dudaklarından çıkan bir tek kelime duyuldu: "Elhamdülillah".

SÖZLÜK

ahi: Cömert. Kardeş. Ahilik ağacından olan kimse.

akran: Yaş, meslek, toplumsal durum vb. bakımından birbirine eşit olanlardan her biri.

aşiret: Dil ve kültür yönünden büyük bir türdeşlik gösteren, birçok boydan oluşan, yapısındaki aileler arasında toplum, ekonomi, din, kan veya evlilik bağları bulunan göçebe veya yerleşik nitelikteki topluluk; oymak.

cengâver: Savaşta kahramanlık gösteren. İyi dövüşen, dövüşçü.

dergâh: Tarikattan olanların barındıkları, ibadet ettikleri ve törenler yaptıkları yer; tekke.

ganimet: Savaşta düşmandan ele geçirilen mal.

göç: Ekonomik, toplumsal, siyasî sebeplerle bireylerin veya toplulukların bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitme işi; taşınma, hicret, muhaceret.

istişare: Danışma, fikir alış veriş.

kağnı: İki tekerlekli, tekerlekleri tek parça, dingili tekerlekle birlikte dönen öküz arabası.

kervan: Uzak yerlere yolcu ve ticaret eşyası taşıyan yük hayvanı katarı.

köse: Bıyığı, sakalı çıkmayan (erkek).

künde: Güreşçinin, rakibini altına alıp bir elini önden, ötekini arkadan geçirerek kilitlemesi.

nasihat: Öğüt.

oba: Göçebelerin konak yeri. Bu yerde konaklayan göçebe halk veya aile.

otağ: Büyük ve süslü çadır.

pehlivan: Güreşçi, boylu boslu ve güçlü kimse.

post: Tüylü hayvan derisi.

sadak: İçine ok konulan torba veya kutu biçiminde kılıf.

sefer: Genellikle ülke dışına yapılan askerî hareket, savaşa gitme, savaş.

sini: Üzerinde yemek de yenilebilen yuvarlak, bakır veya pirinçten büyük tepsi.

talim: Uygulamalı olarak yapılan askerlik eğitimi.

tekmur: Bizans İmparatorluğu zamanında vali düzeyinde olan yöneticilerle Anadolu ve Rumeli'deki Hristiyan beylerine verilen ad.

vefa: Sevgiyi sürdürme, sevgi bağlılığı.